

Хоч аргументи й переконливі, але...

ПРОГНОЗОВАНЕ 60-ВІДСОТКОВЕ ЗДОРОЖЧАННЯ ГАЗУ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ СТАЛО ПРЕДМЕТОМ СКЛАДНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ МІЖ МІНЕНЕРГО ТА ПРОФСПІЛКАМИ.

.04

НАРАДА

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ПРОФСПІЛКИ КУЛЬТУРИ З ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТРИВАЄ

Відбулася нарада з питань розвитку діяльності бібліотек і бібліотечної справи.

.04

КОНФЕРЕНЦІЯ

НА ЧАСІ – БЕЗПЕКА ПРАЦІ

Питання охорони праці були винесені на розгляд делегатів конференції трудового колективу «Надвірнанафтогаз».

.06

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Застрахована особа має право на отримання санаторно-курортного лікування у межах асигнувань, установлених бюджетом ФСС із тимчасової втрати працездатності.

.12

№ 14 (736) | 03.04.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ОФІЦІЙНО | Президія ФПУ прийняла заяву про недопущення зниження соціальних гарантій в умовах запровадження економічних реформ. **.02**

ПОЗИЦІЯ | Членські організації ФПУ вкрай стурбовані такими негативними явищами в економіці, як тривале падіння виробництва, зниження інвестиційної активності, бюджетний дефіцит та негативними тенденціями щодо інших макроекономічних показників. **.02**

ПРЕЗИДІЯ | Відбулося чергове засідання Президії Федерації професійних спілок України, на якому було розглянуто низку актуальних питань щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів людини праці в сучасних умовах. **.03**

ТЕМА НОМЕРА | НАРЕШТІ ДОЧЕКАЛИСЯ РЕФОРМ!

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ: ДОСИТЬ ЖИТИ НА ПОДАЧКИ!

Країна, нарешті, побачила й почула програму реформ, які, на переконання Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка, врятують її від дефолту та фактичного банкрутства. Уряд виніс на розсуд громадськості пакет антикризових заходів, що мають вилікувати економіку. Не з першого разу, але їх таки

підтримала Верховна Рада. Експерти поки що не прогнозують, наскільки швидким виявиться ефект від непопулярних кроків уряду, але переконані, що завдяки їм Україна зможе вийти зі стагнації. Та чи всі налаштовані оптимістично? Про це – на шпальтах нашого видання. **.08**

Петро Шевченко: «Чи зможемо, змінюючись, не забути про людину праці?» **.05**

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ПРО НЕДОПУЩЕННЯ ЗНИЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ

Критична ситуація, що виникла в нашій країні, – тривале падіння виробництва, спустошена державна казна, негативне saldo торговельного балансу, критичне зниження золотовалютного резерву, колосальний зовнішній борг, що дісталися новій владі, потребує адекватного реагування. У цих складних умовах профспілки вважають, що принциповою умовою відновлення суспільної та економічної стабільності має стати справедливий і посилюючий розподіл тягаря відповідальності між державою, бізнесом, громадянами.

27 березня Верховна Рада України прийняла ініційований Урядом пакет антикризових рішень. Такі заходи, як декриміналізація і детнізація економіки, відновлення справедливості у сфері оподаткування доходів та запровадження податків на багатство, перехід до єдиних правил у пенсійному забезпеченні відповідають очікуванням суспільства. Водночас профспілки вважають неприпустимим порушення конституційного права працівників на гарантування мінімальної заробітної плати не нижче прожиткового мінімуму та посилення дискримінації в оплаті праці працівників бюджетної сфери.

Нічим не виправдані є значне підвищення цін та тарифів на життєво необхідні газ та електроенергію, що провокують двознач-

ний рівень інфляції. Драматизм ситуації посилюється тим, що зростання цін відбуватиметься одночасно із «замороженням», а насправді – реальним зменшенням заробітної плати для переважної більшості працівників, та в умовах загрози суттєвого зростання безробіття. Одночасно скорочується ресурс допомоги безробітним, яких стане більше в зв'язку із втратою традиційних ринків збуту для українських промислових підприємств.

Урядові ініціативи викликали надзвичайно гостру дискусію у суспільстві та профспілковому середовищі, оскільки внаслідок їх ухвалення існує загроза падіння і без того невисокого життєвого рівня співвітчизників, а бізнес і багатії, як це було неодноразово, знову матимуть мінімум втрат або примножать свої статки. Суспільство має право знати, хто і яку ціну повинні сплатити за подолання кризи, якими будуть тривалість «затягування пасків» та подальші перспективи.

Окремо заявляємо про неприпустимість нав'язування МВФ суверенній країні будь-яких обмежень соціальних чи трудових прав громадян та наголошуємо на зобов'язаннях держави виконувати ратифіковані конвенції Міжнародної організації праці.

Природно, що профспілки не можуть підтримати непопулярні новації Уряду. Ми переконані: будь-

які рішення, що стосуються мільйонів людей, мають бути максимально прозорими, обґрунтованими, і, безперечно, таким рішенням має передувати конструктивний соціальний діалог і завчасне запровадження заходів з мінімізації негативних соціальних наслідків для населення. У цей період українці важливим є жорстке забезпечення дотримання трудових прав, передусім на безпеку праці, своєчасну й повну її оплату, соціальне страхування працівників. Винні у зарплатних боргах мають нести суворе покарання, а працівникам у випадку заборгованості мають сплачувати компенсацію за кожен день затримки виплати заробленого.

Федерація профспілок України закликає Уряд негайно підготувати та запровадити програму дій забезпечення умов активізації економіки та збереження й розвитку вітчизняного виробництва, основного джерела наповнення державної казни та захисту від безробіття, а також залучення неспекулятивних інвестицій і розширення ринків збуту української продукції. Врешті-решт, українські мільярди й мільйонери мають надати країні всю необхідну фінансову допомогу, й їй не потрібно буде порушувати й без того мізерні соціальні гарантії простих українців.

ПРИЙНЯТО ПРЕЗИДИЄЮ ФПУ
27 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ: «РІШЕННЯМ ВЛАДИ МАЄ ПЕРЕДУВАТИ КОНСТРУКТИВНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ»

Складна економічна ситуація, що виникла в країні, викликає серйозне занепокоєння великої кількості працівників, профспілкових активістів, які звертаються до Федерації профспілок України з проханням вплинути на такі чутливі для людей питання, як скорочення робочих місць та вивільнення значного числа працюючих, «замороження» заробітних плат та пенсій. Членські організації ФПУ вкрай стурбовані такими негативними явищами в економіці, як тривале падіння виробництва, зниження інвестиційної активності, бюджетний дефіцит та негативними тенденціями щодо інших макроекономічних показників, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

Федерація профспілок з розумінням ставиться до «спадку», який дістався новій владі, і водночас вважає, що негативні соціально-економічні тенденції в країні потребують адекватного реагування. Про це йдеться в листі в. о.

Голови ФПУ Григорія Осового до Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка. Зокрема, в своєму зверненні до глави Уряду Григорій Осовий наголосив, що будь-які рішення, які стосуються мільйонів працівників, законні інтереси яких представляють проф-

спілки, мають бути максимально прозорими, обґрунтованими, і, безперечно, таким рішенням має передувати конструктивний соціальний діалог і завчасне запровадження заходів з мінімізації негативних соціальних наслідків для населення.

Федерація профспілок України вбачає шляхи виходу з кризи у запровадженні програми дій забезпечення умов активізації економіки та збереження й розвитку робочих місць, вітчизняного виробництва в цілому, як основного джерела наповнення держбюджету та захисту від безробіття. Для обговорення на фахово рівні чутливих питань соціально-економічного захисту працівників у рамках проведення економічних реформ Григорій Осовий звернувся до глави Уряду з пропозицією про проведення в першій половині квітня зустрічі з керівниками всеукраїнських профспілок та територіальних профоб'єднань.

ПРИВІТАННЯ

6 КВІТНЯ – ДЕНЬ ГЕОЛОГА

Шановні працівники геології, геодезії та картографії!

Сердечно вітаємо вас із Днем геолога!

Цей день є святковим для всіх, хто працює на бурових майданчиках біля свердловин і в кар'єрах, у геологічних та геофізичних експедиціях, хто вивчає надра, відкриває родовища корисних копалин і своєю працею збагачує Україну. Це також свято фахівців, які забезпечують нашу країну необхідною картографічною продукцією.

Ви обрали нелегку, але цікаву й дуже важливу для суспільства справу. Дякуємо вам за ваш професіоналізм, вірність обраній справі та збереження трудових традицій!

Щиро бажаємо вам щастя, здоров'я, благополуччя, наснаги, успіхів у всіх починаннях, нових відкриттів і досягнень! З повагою,

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
В.О. ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

Шановні співчани!

Традиційно геологічна, геодезична і картографічна громадськість України відзначає своє професійне свято – День геолога. Прийміть від Центрального комітету профспілки працівників геології, геодезії та картографії України щирі привітання усім працівникам геологорозвідувальних, топографо-геодезичних і картографічних підприємств, наукових установ, профільних навчальних закладів, ветеранам, широкому профспілковому активу.

Напередодні свята в трудових колективах підприємств, організацій, установ також проводяться відповідні заходи, на яких підбиваються підсумки роботи за минулий рік, відзначаються кращі працівники, складаються плани на майбутнє. За пройдений шлях копійної роботи геологорозвідниками відкрито безліч родовищ корисних копалин, в тому числі вуглеводнів, рідкісних і рідкісноземельних елементів, будівельних матеріалів та іншої мінеральної сировини, що дало можливість розширити та зміцнити мінерально-сировинну базу, зменшити залежність від імпорту окремих видів сировини, підвищити екологічну безпеку держави. Все це завжди виконувалося за державним замовленням та в межах його фінансування. Проводились і проводяться згідно з державними програмами топографо-геодезичні роботи, оновлюється картографічна продукція.

На превеликий жаль, національна фінансово-економічна криза прийшла в наш дім, дестабілізуючи стійке в минулому виконання покладених завдань, які з честю виконувалися колективами підприємств протягом десятиліть. У першому кварталі цього року, як і в попередніх, на підприємствах галузей утримується вимушене безробіття, скорочений режим робочого часу й інші негативні соціально-економічні явища через неритмічність і неповноту фінансування державного замовлення. Нелегкими зусиллями керівництвом Мінприроди, Держгеонадра та керівниками підприємств і фахівців ще вдалося зберегти промисловий і кадровий потенціал галузей в цей скрутний час. Геологорозвідники і геодезисти України – люди витривалі і терплячі, патріоти своєї професії і сподіваються на підтримку нової влади, нової команди Міністерства, що ми разом переборемо та поборемо кризові явища, забезпечимо планомірну й ефективну працю із зміцнення мінерально-сировинної бази, вітчизняну потребу в топографічних і картографічних матеріалах.

Успішній роботі, безумовно, буде сприяти політика нового Президента, Уряду з профспілками шляхом постійного соціального діалогу щодо вирішення соціально-економічних проблем.

Користуючись нагодою, хочу побажати всім без винятку працівникам, ветеранам, науковцям, студентам, викладачам родинного й особистого щастя, добробуту, міцного здоров'я, гідного рівня життя. Нехай ваша діяльність приносить тільки радість і задоволення, а життєва енергія та оптимізм завжди будуть вірними супутниками. Миру й злагоді вам, з наступаючим святом!

ВІКТОР СУПРІН,
ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ГЕОЛОГІЇ,
ГЕОДЕЗІЇ ТА КАРТОГРАФІЇ УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ

ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

27 березня відбулося чергове засідання Президії Федерації професійних спілок України, на якому було розглянуто низку актуальних питань щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів людини праці в сучасних умовах. Вів засідання в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий.

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

ПРИНЦИПОВА, ПОСЛІДОВА, НАСТУПАЛЬНА ПОЗИЦІЯ

Члени Президії докладно обговорили проект Постанови Ради ФПУ «Про завдання профспілок щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів працюючих у сучасних умовах». Зокрема, учасники засідання у своїх виступах зазначали, що ідеологія державної влади та бізнесу щодо подальшого економічного розвитку України має ґрунтуватися на домінуючому застосуванні високопродуктивної та високооплачуваної праці на сучасних робочих місцях. Відність серед працюючих найближчим часом має бути подолана, і трудящий має стати головним інвестором в економіку країни, утримувати сім'ю, вкладати кошти у житлове будівництво, освіту, здоров'я, культурний розвиток, робити пенсійні накопичення, тим самим стимулюючи економічний розвиток держави.

На думку членів Президії, соціальний діалог має консолідувати роботу його сторін на конкурентне зростання економіки, збільшення кількості робочих місць, зростання зарплати та соціальних стандартів, продемонструвати свою реальну готовність демократичним, цивілізованим шляхом рухатися до соціально-економічного зростання, пропонувати конкретні заходи для вирішення проблем суспільства шляхом конструктивних і результативних переговорів. Сторонам соціального діалогу необхідно якнайшвидше сформуувати тактику та стратегію консолідованих дій на розв'язання ключових соціально-економічних проблем.

У виступах наголошувалося, що однією з найгостріших проблем сьогодення є формування бюджетної політики, визначення розмірів основних державних соціальних стандартів і гарантій, що наразі відбувається

Фото Анастасія ЛИСЕНКА

без належної процедури соціального діалогу.

Державний бюджет України на 2014 рік має бути відкоригований за участі сторін соціального діалогу з дотриманням належної процедури. Зокрема, у бюджеті цього року має бути відновлена динаміка зростання мінімальної заробітної плати та скорочення відставання від неї базового тарифу ЄТС працівників бюджетної сфери, як цього вимагає чинна Генеральна угода. В свою чергу, на принципово новому підґрунті має формуватися проект Державного бюджету на 2015 рік. Його цільовими завданнями мають стати: реалізація Цілей розвитку тисячоліття; поліпшення рейтингу України за індексом людського розвитку ООН; скорочення розриву у розмірах базових соціальних стандартів із новими країнами ЄС.

Під час обговорення було наголошено, що протягом років у суспільстві вимогам профспілок і положенням чинної Генеральної угоди триває штучне заниження заробітної плати у виробничих галузях, існує дискримінація в оплаті праці працівників бюджетної сфери, нехтується права на належну оплату праці працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

На думку учасників засідання, ключову роль у застосуванні результативних механізмів і форм соціального діалогу має відігравати Президія Федерації профспілок України, проявляючи наполегливість і рішучість у досягненні поставлених цілей та завдань, активно використовуючи всі наявні повно-

Ідеологія державної влади та бізнесу щодо подальшого економічного розвитку України має ґрунтуватися на домінуючому застосуванні високопродуктивної та високооплачуваної праці на сучасних робочих місцях.

важення й можливості захисту трудових прав.

Члени Президії зійшлися на тому, що ФПУ має займати більш принципову, послідовну та наступальну позицію у захисті гідних умов праці трудівників та у разі ігнорування роботодавцями вимог профспілок оперативної й активно використовувати для цього всі законні методи та шляхи боротьби за права трудящих. Профспілки домагатимуться забезпечення соціальної справедливості в усіх сферах.

Було прийнято рішення доопрацювати проект Постанови з урахуванням пропозицій, що пролунали під час його обговорення.

НЕДОПУЩЕННЯ ЗНИЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ

На засіданні також було обговорено текст офіційної Заяви ФПУ щодо недопущення зниження соціальних гарантій громадян в умовах запровадження економічних реформ.

Під час обговорення наголошувалося, що в той час, коли країна охоплена масштабною системною економічною кризою, профспілки мають визначити своє місце і роль у розв'язанні гострих соціальних проб-

лем. Промовці застерігали, що найбільш загрозливими у цій ситуації є сповільнення економічної активності, скорочення виробництва та, як результат, прогнозоване падіння ВВП протягом поточного року.

Також зазначалося, що Уряд намагається вирішувати проблеми шляхом «непопулярних» реформ, за рахунок скорочення соціальних виплат, зменшення робочих місць. У такій ситуації, наголошували члени Президії, профспілки мають займати більш активну й рішучу позицію щодо соціально-економічного захисту працівників.

Було прийнято рішення у найкоротший термін доопрацювати текст Заяви ФПУ та обов'язково врахувати в ньому всі зауваження і пропозиції членів Президії.

ВІДРОДЖЕННЯ БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК

Члени Президії обговорили ще одне надзвичайно важливе питання порядку денного, що стосувалося реалізації благодійного проекту ФПУ «Відродити Будинок профспілок – символ Євромайдану!».

Нагадаємо, що у лютому т. р. під час суспільно-політичних подій у Києві на Майдані Неза-

лежності внаслідок пожежі було зруйновано Будинок профспілок, відтак будівля стала непридатною для використання за призначенням. Тож для відновлення Будинку профспілок як традиційного, більш ніж тридцятирічного місця роботи центральних профспілкових органів України, центру соціального діалогу країни, а також як провідного об'єкта центральної архітектурного ансамблю столиці України – міста Києва, Президія ФПУ постановила підтримати ініціативу профспілкових організацій про реалізацію благодійного Проекту ФПУ «Відродити Будинок профспілок – символ Євромайдану!» і схвалити концепцію благодійного Проекту.

Присутні також обговорили питання «Про основні напрями зміцнення ФПУ, її членських організацій», ухвалили текст Звернення Президії ФПУ з нагоди 28-ї річниці Чорнобильської катастрофи та прийняли рішення з цілої низки поточних питань.

Враховуючи сучасну соціально-політичну ситуацію в Україні, члени Президії ухвалили рішення провести консультації з членами Ради ФПУ щодо дати та порядку денного засідання Ради Федерації профспілок України.

НА ЧАСІ

МІНІСТР ЮРІЙ ПРОДАН: «АРГУМЕНТИ ПРОФСПІЛОК Є ПЕРЕКОНЛИВИМИ, АЛЕ...»

Прогнозоване 60-відсоткове здорожчання газу для населення стало предметом складних консультацій між Міністерством енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан.

«Україна складна економічна ситуація в країні, потреба імпортувати газ за цінами, що набагато вищі за внутрішні, фактичне банкрутство «Нафтогазу України» – обставини, які примушують Уряд підвищувати ціну на газ для громадян. Однак малозабезпечені отримують максимальну підтримку держави й фактично не відчують цього здорожчання», – повідомив міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан.

«Ми не повинні підривати економічну доцільність видобувати та постачати газ населенню, але ми не можемо потурати численним тінновим схемам, що роблять формування ціни на газ абсолютно непрозорим. Приймаючи рішення про ринкові ціни на газ, паралельно слід ухвалювати рішення про ринкову ціну на працю. Трагізм сучасної ситуації полягає у тому, що запропоноване зрос-

тання ціни на газ відбувається водночас із очікуваною 15-відсотковою інфляцією при тому, що парламент заморозив мінімальну зарплату до кінця року», – заявив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк під час консультацій.

Без належного пояснення порядку формування ціни на газ від свердловини до кухні споживача, без доведення об'єктивності залучення конкретних обсягів імпортованого газу для забезпечення потреб населення, без запровадження максимально спрощеної системи оформлення субсидій профспілки не можуть підтримати зростання цін на життєво необхідні енергоресурси.

Профспілковці закликали представників влади не стільки зосереджуватися на обґрунтуванні необхідності зростання цін, скільки на спроможності населення бути платоспроможними споживачами. «Пра-

цююча людина не повинна йти з протягнутою рукою до держави просити субсидії. Це принижує людину і підриває сенс праці. Ми маємо все зробити, щоб при формуванні Держбюджету на 2015 рік була визначена така мінімальна зарплата, яка буде достатньою для оплати всіх життєво необхідних товарів і послуг. А доти профспілки виступатимуть проти будь-яких спроб зменшити платоспроможність зарплат через підвищення цін», – таку підсумкову позицію озвучив на зустрічі Сергій Кондрюк.

Міністр визнав правоту аргументів профспілок і погодився підтримати пропозиції стосовно належної підготовки пропозицій до Держбюджету–2015, щодо потреби проведення широкого роз'яснювальної роботи в регіонах, але зазначив, що Уряд об'єктивно вимушений підвищити ціни на газ із 1 травня.

ПРЕЗИДІЯ

АКТУАЛЬНИМ ПИТАННЯМ СЬОГОДЕННЯ – ВИВАЖЕНІ РІШЕННЯ

25 березня відбулося засідання президії Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України. Як інформує прес-служба Профспілки працівників освіти і науки України, голова профспілки Георгій Труханов розпочав роботу засідання з окреслення планів на подальші співпраці із соціальними партнерами – профільними міністерством та комітетом у ВР в умовах всебічної модернізації держави. Йшлося про недопущення звуження трудових прав педагогів, науковців, студентів у період секвестру бюджету – пропорційного скорочення видатків з усіх статей бюджету (крім захищених) протягом часу, що залишається до закінчення поточного року. «Профспілка продовжує активну роботу, незважаючи на форс-мажорні обставини та знищений Будинок спілок. Зараз надзвичайно складний період у житті країни, і ми повинні максимально акумулювати зусилля для нормалізації своєї діяльності щодо захисту наших спілчан та допомоги державі», – наголосив Георгій Труханов. У своєму виступі заступник голови профспілки Сергій Романюк спинився на основних документах, з якими сьогодні належить працювати профспілковим організаціям, а також проаналізував загрози та виклики постанов Уряду у векторі соціально-економічного захисту освіти.

Підготовкою та проведенням звітів і виборів в організаційних ланках профспілки – важливі завдання, які невідвільно постають перед кожною профспілковою організацією. Основні аспекти цього питання окреслили у виступі заступник голови профспілки Любов Гарбаренко.

Про підготовку та аналіз досвіду інформаційної роботи Київської міської організації профспілки доповіла завідувач відділу інформаційно-аналітичного забезпечення та комунікацій Інна Михальченко.

Голова Київської міської організації профспілки Олександр Яцунь розповів про впровадження сучасних комунікативних форм і методів роботи в оперативному інформуванні спілчан столиці. «Профспілка продовжує активну роботу, незважаючи на форс-мажорні обставини та знищений Будинок спілок. Зараз надзвичайно складний період у житті країни, і ми повинні максимально акумулювати зусилля для нормалізації своєї діяльності щодо захисту наших спілчан та допомоги державі», – наголосив Георгій Труханов. У своєму виступі заступник голови профспілки Сергій Романюк спинився на основних документах, з якими сьогодні належить працювати профспілковим організаціям, а також проаналізував загрози та виклики постанов Уряду у векторі соціально-економічного захисту освіти.

НАРАДА

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ПРОФСПІЛКИ КУЛЬТУРИ З ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТРИВАЄ

27 березня відбулася нарада під головуванням віце-прем'єр-міністра України з гуманітарних питань Олександра Сича з питань розвитку діяльності бібліотек і бібліотечної справи. У заході взяли участь міністр культури України Євген Нищук, голова Профспілки працівників культури України Людмила Перелигіна, фахівці міністерств і відомств, директори національних, державних і відомчих бібліотек.

Олександр Сич зазначив, що під час розроблення та впровадження Концепції гуманітарної політики України важливо проаналізувати сучасний стан бібліотек, які є базовим елементом культурної, освітньої, інформаційної інфраструктури країни. Під час обговорення проблем цієї сфери потрібно вислухати думку всіх зацікавлених сторін і спільно шукати шляхи розв'язання проблем.

Євген Нищук наголосив, що сьогодні в Україні діє оптимальна модель розроблення та забезпечення реалізації державної політики у бібліотечній сфері. Основні проблеми галузі значною мірою спричинені складною економічною ситуацією в країні. Адже нині бібліотечна система потребує реформування та поліпшення матеріально-технічної бази, відтак – значних фінансових видатків із бюджетів різних рівнів. Мінкультури вважає за необхідне на нинішньому етапі посилити координацію дій між центральними органами

виконавчої влади, до сфери підпорядкування яких належать бібліотеки. Людмила Перелигіна підтримала міністра культури у тому, що наразі передчасно говорити про створення такого додаткового керівного органу, як Національна агенція з питань бібліотек і бібліотечної справи, зазначивши, що нині у державі створена достатня нормативно-правова база у сфері бібліотечної справи, але вона потребує узгодження законодавчих актів із законодавством України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» та «Про культуру». Останнім часом спостерігається тенденція скорочення мережі бібліотек, надто в сільській місцевості. Відтак з огляду на демографічні зміни належить переглянути діючі соціонормативи забезпечення населення бібліотечною мережею. Крім того, голова профспілки зазначила, що для організації ефективної роботи бібліотек потрібні висококваліфі-

ковані й досвідчені спеціалісти. Натомість низький соціальний статус бібліотечної професії призводить до відтоку кваліфікованих спеціалістів, плінності та дефіциту молодих кадрів із фаховою освітою. Нормативно-правова база щодо соціального захисту бібліотечної професії напрацьована. Та зростаючий розрив між і тарифним розрядом ЄТС і мінімальною зарплатою нівелює всі визначені нормативними актами соціогарантії, призводить до мізерного грошового забезпечення працівників бібліотек. Тому необхідно запровадити комплекс заходів щодо підвищення фахового рівня та соціального статусу бібліотечної професії.

За результатами наради ухвалено рішення посилити координацію дій між центральними органами державної виконавчої влади з питань формування та реалізації державної політики у сфері бібліотечної справи, залучивши до цього інститут громадянського суспільства, зокрема профспілки.

ЛИСТ

ОСВІТА – ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від імені членів президії звернувся із листом до в. о. Президента України, голови Верховної Ради Олександра Турчинова з приводу необхідності забезпечення гарантованих державою трудових, соціально-економічних прав освітян, попри складну політико-економічну ситуацію в державі, повідомляє прес-служба Профспілки працівників

освіти і науки України.

У листі, зокрема, зазначається, що освітяни занепокоєні окремими заходами для виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів. ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від імені президії закликав забезпечити дотримання трудових прав педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників освіти, пенсіонерів, осіб, які навчаються, не допус-

тити порушення вимог статті 22 Конституції України, а при внесенні змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2014 рік» максимально наблизити обсяги видатків на освітню галузь до законодавчо гарантованих, що сприятиме реальному визнанню освіти основою економічного розвитку суспільства, створенню передумов для всебічної модернізації держави на європейських засадах.

СПІВЧУТТЯ

Херсонська обласна, міські та районні організації профспілки працівників державних установ України, ЦК галузевої профспілки, Херсонська обласна міжгалузева рада профспілок з глибокою скорботою повідомляють, що 29 березня передчасно пішла з життя **Валентина Олександрівна Ляковська**.

Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким, колегам і друзям у зв'язку з непоправною втратою чудової людини, надійного товариша і друга. Валентина Олександрівна протягом останніх 37 років працювала головою обкому профспілки працівників державних установ Херсонщини. Щиро сумуємо з приводу передчасної смерті нашої колеги, друга і соратника.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПЕТРОМ ШЕВЧЕНКОМ

Тетяна МОРГУН
«ПВ»

— Петре Васильовичу, цікавить Ваша думка як лідера обласної профспілкової організації. З огляду на настрої у трудових колективах, що Ви могли б сказати стосовно того, чи консолідується українське суспільство в цей тривожний час, чи підтримує воно дії нової влади нашої держави?

— Я сказав би так. Профспілки, трудові колективи розуміють складність ситуації, в якій нині перебуває Україна. Обмеженість фінансових ресурсів, формування Уряду, відсутність чіткої й ефективної владної структури — як виконавчої, органів місцевого самоврядування, так і внутрішніх справ, вимагають від керівників держави ухвалення «непопулярних» рішень. Я теж замислювався над тим, чи зможе суспільство підтримати дії Уряду.

Факт, що події в Криму, дії Росії суттєво піднесли патріотизм народу. Як ніколи раніше, єдність нації висока. Свідчення цьому — формування органів самооборони у населених пунктах. Керівництво держави це бачить, розуміє, а відтак у всіх своїх діях, сподіваюсь, враховуватиме основні тенденції демократії, народного самовияву. Віримо, що спільні дії влади, народу та підтримка міжнародної спільноти не допустять воєнних дій на материковій Україні.

— А як Ви прокоментували б оці так звані непопулярні рішення Уряду, зокрема закляки до жорсткої економії в той час, коли більшість людей і без того мають низькі зарплати, до того ж часто затримувати, маленькі пенсії?

— Справді, далі на перший план висувається питання подолання економічної кризи: що робити та які рішення потрібно приймати на державному рівні? Логічним бачиться аналіз витратків на виконання державних програм, термін яких можна переглянути. Уряд пропонує проводити жорстку економію коштів, заборону проведення ремонтів, закупівлі оргтехніки і т. ін. Ці рішення зрозумілі та сприймаються суспільством. Але в ЗМІ з'являється інформація про необхідність «затягування паски».

А чи є така можливість у жителів Черкащини? Адже аналіз рівня заробітної плати працівників області, в тому числі працівників бюджетної сфери, констатує обмеженість фінансових можливостей.

— Який же середній рівень заробітної плати в області? Менше, ніж в інших?

— Середня заробітна плата черкашан за 2013 рік становила 2682 грн (по Україні 3265 грн), а це лише 16-те місце в державі! Близько 70% працівників, яким

Чи зможемо, змінюючись, не забути про людину праці?

заробітна плата нараховувалась офіційно, на кінець минулого року отримували її в межах від мінімальної (1147 грн) до 3 тис. грн.

Тривожною є тенденція щодо виплати соціальної допомоги. Ми розраховували на її збільшення, проте, мабуть, із такими сподіваннями доведеться розпрощатися.

— Конкретизуйте, будь ласка, що думку.

— У 2013 році різними видами соціальної допомоги скористалися понад 176 тис. сімей, або 3% від загальної кількості родин черкашан. Третина! До речі, сума виплат становила майже 1 млрд 195 млн грн, що на 184,7 млн більше, ніж у 2012 році. На жаль, до сьогодні в нас не забезпечено необхідних умов для реалізації права людини на працю та гідну винагороду, що дозволяє працівникові та його сім'ї спокійно оплачувати життєво необхідні послуги, продукти харчування, відпочинок. Тобто інакше кажучи, наявність належної

соціальної допомоги від держави вирівнює такий дисбаланс, а відсутність чи ненадання соціальної допомоги його посилюють.

— Петре Васильовичу, якою є участь профспілок області в реалізації Закону України «Про зайнятність населення»?

— Зайнятність населення на Черкащині є проблемою уже впродовж тривалого часу, а в умовах економічної кризи вона стала ще актуальнішою. У 2013 році середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій становила близько 245 тис. осіб. На превеликий жаль, відсутність кредитних ресурсів, державних замовлень не додає оптимізму. Отже, поточний рік ще більше загострив проблему зайнятості населення. А до слова, статки наших пенсіонерів (на пенсійному обліку в органах Пенсійного фонду України в Черкаській області перебуває 422 тис. осіб) теж невисокі: середній розмір пенсії в області станом на 01.01.2014 лише 1392

грн. Як бачимо, для більшості краян, які до того ж виховують 209 тис. дітей до 17 років, «затягувати паски», та ще й тривалий час, просто нереально.

— Традиційне запитання: що Ви могли б сказати стосовно соціальної відповідальності бізнесу на території області?

— В Україні склалася така ситуація, що бізнес закладає на заробітну плату працівників менше 10% загальних витрат на продукцію. Це в рази менше, ніж у розвинутих країнах! Відповідно, низька заробітна плата формує низьку пенсію. Та «зате» до собівартості вітчизняної продукції закладено в певних частинах і здійснення різноманітних корупційних схем, і придбання дозволів та погоджень щодо виробничої діяльності, й завищене оподаткування. Тож зрозуміло, що за наявності цих чинників говорити про соціальну відповідальність бізнесу не доводиться. Ці чинники необхідно ліквідувати.

— Ви згадували бюджетну сферу. Як прокоментували б ситуацію стосовно оплати праці бюджетників?

— Існує дискримінація і в бюджетній сфері, адже в основу розрахунку оплати праці має бути закладена мінімальна ставка на рівні мінімальної заробітної плати. А водночас у державному бюджеті 2014 року, як і в попередні роки, передбачено на початок року суму, занижену на 366 грн.

Профспілки пропонують Уряду остаточно ухвалити рішення лише після обговорення соціально вразливих питань сторонами соціального діалогу й спільно досягати таких соціально захищених рішень, які будуть людям зрозумілі, дістають їхню схвалення.

— Зрозуміло, що реалізація зазначених рішень, а тим більше ухвалення на ґрунті додержання соціальної справедливості, потребує серйозного фінансового забезпечення. А необхідних фінансів, як ми вже з Вами казали, наша держава наразі не має...

— Вважаю, що для вітчизняної економіки та соціальної сфери потрібна міжнародна фінансова допомога, яку, гадаю, слід було б спрямувати насамперед на модернізацію виробництва, впровадження високоєфективних новітніх технологій. Важливим чинником є використання знань молодих спеціалістів, особливо з досвідом навчання та роботи в країнах ЄС, США, Канаді.

Якщо ж казати про додержання соціальної справедливості, то давно вже час ліквідувати нерівність в оплаті праці, докласти сил до формування або, якщо хочете, виховання соціально відповідального бізнесу, досягти реального відновлення вітчизняного

виробництва, передусім державної та комунальної форм власності, справедливого оподаткування, розвитку підприємництва. У разі необхідності, розглянути можливість націоналізації підприємств, що були приватизовані внаслідок реалізації корупційних схем.

Реформування економіки без втрат неможливе, тому нашим урядовцям слід особливо зважати на те, що довіра народу до дій Уряду підвищиться за прозорого формування вартості енергоносіїв, природного газу для населення та виробника, за умови реального викорінення тійових схем у сфері держзакупівель, справедливого оцінювання результатів праці людей.

— Щодо ліквідації нерівності в оплаті праці. Маєте на увазі необхідність реформування цієї системи?

— Саме так і в першу чергу! Адже реформування системи оплати праці в бік соціально справедливого розрахунку з трудовіником за вироблений ним продукт не лише піднесе якість життя людей найманої праці, а й зробить заробітну плату основним інвестиційним інструментом виходу країни з кризи.

— Насамкінець, Петре Васильовичу, хочу запитати, як на батьківщині Тараса Григоровича Шевченка було відзначено 200-річчя з дня його народження?

— Так, у безрези ми відзначали знаменну для українців дату: 200-річчя Тараса Шевченка — поета, художника, національного генія та пророка. Ми, черкашани, горді з того, що живемо й працюємо на землі Великого Кобзаря. Профспілки області ініціювали перед Президією Федерації профспілок України відзначення річниці Шевченка в трудових колективах.

Творча спадщина Шевченка має не лише літературно-мистецьке значення, а й суспільне, причому суспільне — насамперед. І тут ми вбачаємо зв'язок між філософією Шевченка та діяльністю профспілок: адже він усе життя прагнув до побудови справедливого суспільного ладу, обстоював інтереси простої людини. Навіть ім'я Тарас означає «нескорений, той, кого ніколи не можна підкорити». Боротьба Шевченка з кріпацтвом, за права простої людини слугує прикладом для профспілок у відстоюванні прав та інтересів людини праці. Він і сьогодні з нами. Доленосні події на Майдані відбувалися за заповитом поета: «Борітеся — поборете!».

Поділяючи стурбованість усіх і кожного за майбутнє України, її цілісність, хочу завершити словами Тараса Шевченка: «А всім нам вкупі на землі єдиномисліє подай і братоловці пошли!».

Слава Україні! Боже, Україну збережи.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | КОНФЕРЕНЦІЯ

НА ЧАСІ – БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ

Питання охорони праці, що є ключовими у вирішенні виробничих завдань, були винесені на розгляд делегатів конференції трудового колективу «Надвірнанафтогаз». Ініціатором проведення заходу виступила обласна рада профспілки працівників нафтової і газової промисловості. У роботі конференції взяли участь працівники територіального управління Держгірпромнагляду, а також виконавчої дирекції обласного Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань.

Делегати конференції затвердили заходи щодо поліпшення охорони праці в НГВУ «Надвірнанафтогаз» в 2014 році. Пропозиції та критичні зауваження, висловлені на конференції, направлені правлінню ПАТ «Укрнафта».

У минулому році пройшли 1347 працівників. За результатами цих оглядів визначено осіб, які потребують переведення на іншу роботу за станом здоров'я, підлягають направленню на амбулаторне, стаціонарне та санаторно-курортне лікування.

У встановлені терміни на підприємстві проводиться атестація робочих місць, в результаті чого 175 осіб отримують доплату за роботу у важких і шкідливих умовах праці, 250 – додатково оплачувану відпустку, 792 – спецхарчування.

З метою запобігання аваріям, травматизму та профзахворюваням здійснюється профілактична робота. 2013 року в управлінні проведено 105 перевірок фахівцями територіального управління Держгірпромнагляду, державної служби з надзвичайних ситуацій, членами постійної діючої комісії підприємства. Приймаються оперативні рішення щодо усунення виявлених недоліків і порушень вимог промислової безпеки.

В управлінні останнім часом чимало зроблено для поліпшення виробничо-побутових умов на всіх об'єктах. У результаті проведеної роботи з охорони праці

кількість випадків травматизму на виробництві зменшилася, хоча цілкоміто позбутися їх не вдалося. У 2011–2013 роках в управлінні сталися п'ять нещасних випадків з тяжкими наслідками.

Учасники конференції проаналізували причини виробничого травматизму. Це, насамперед, незадовільний стан обладнання, спецтехніки та технологічного транспорту, рівень зносу якого становить 85%. У нафтовиків великі претензії до якості спецодегу і взуття. Зокрема, цей одяг повинен мати світловідбивні смуги, аби бути помітними в темряві. Необхідно організувати також прання спецодегу. Неодноразові звернення до ПАТ «Укрнафта» щодо оновлення транспортного парку та забезпечення потрібним спецодегою поки що не дали позитивних результатів.

Важлива роль в організації чіткого процесу належить дотриманню правил внутрішнього трудового розпорядку. З доповіддю на цю тему виступив начальник НГВУ «Надвірнанафтогаз» Володимир Чуприна.

Також присутні наголошували на необхідності дотримання трудової дисципліни, санітарного стану в кожному виробничому підрозділі. У вирішенні цих питань потрібно докласти зусиль профспілкової організації підприємства.

Сергій ЛИЗАНЧУК

Учасники конференції у своїх виступах наголошували, що необхідно умовою управління охороною праці, забезпечення ефективної роботи щодо запобігання виробничому травматизму є навчання. Зокрема, працівники, які виконують роботи підвищеної небезпеки, проходять щорічне спеціальне навчання. Відділом охорони праці та пожежної безпеки управління розроблені методичні рекомендації на допомогу майстрам та фахівцям виробничих підрозділів підприємства.

У НГВУ «Надвірнанафтогаз» встановлений належний контроль за станом здоров'я працівників. Відповідно до вимог чинного законодавства організовані медичні огляди, які в ми-

Близько 1,5 млн грн становили витрати на виконання комплексних заходів з охорони праці минулого року

ЗАКАРПАТТЯ | КОЛДОГОВІР

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

Сергій БАРАНЧИКОВ

Подукцію ПрАТ «Закарпатський рибкомбінат» (генеральний директор Василь Олексик) завжди чекають споживачі супермаркетів і фірмових магазинів у містах та районах нашого краю. Адже щомісяця підприємство поста-

чає в торгівлю мережу 14–15 тонн риби – коропа, товстолобика, амура. Виллов риби забезпечують рибоводи, яких очолює бригадир Юрій Федорці – представник династії фахівців цієї справи. Контроль за розведенням риби здійснює головний рибовод Марія Максимова, яка ось уже 10 років очолює

первинну профспілкову організацію підприємства. Адміністрація ПрАТ «Закарпатський рибкомбінат» забезпечує стабільну виробничу діяльність, тут своєчасно виплачується заробітна плата, створюються належні умови праці і відпочинку працівників. На підприємстві укладено колдоговір, що включає питання вироб-

ництва, оплати й охорони праці, трудових відносин, режиму праці і відпочинку, надання соціальних гарантій і пільг трудівникам тощо. Усі ці питання перебувають на постійному контролі адміністрації та профспілкового комітету підприємства, що на практиці забезпечує соціально-економічний захист працівників.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА | ДОСВІД

СПІЛЬНА ПРАЦЯ – ВАГОМІ РЕЗУЛЬТАТИ

Пашковецька загальноосвітня школа І–ІІ ступеня – одна з кращих у Хмельницькому районі. На її базі проводяться семінари-практикуми директорів шкіл з питань вдосконалення навчально-виховного процесу. Очолює колектив навчального закладу педагог, депутат районної ради Світлана Жук.

Валерій МАРЦЕНЮК

Здається, начебто вчора було. А вже скільки літ промайнуло, коли в 1994 році Світлана Петрівна разом із чоловіком Анатолієм Володимировичем після закінчення Кам'янець-Подільського педагогічного інституту (нині Національний університет) приїхала працювати на малу батьківщину свого судженого – в прибузьке село Пашківці, що розляглося серед зелені садів неподалік обласного центру. Працювали вчителями математики. Нелегко було молодим фахівцям. Самотужки долали щабель за щаблем своєї долі, відшліфували майстерність, стаючи фахівцями. Коли постало питання, кому довірити директорство, інших кандидатів, крім Світлани Жук, не було. Нині у Пашковецькій школі навчаються учні не тільки з одного, а й із сусідніх сіл Климашівки та Скарженець. 12 педагогів виховують 46 учнів, зокрема один старший вчитель, троє – вищої, а п'ятеро – першої категорії. Завдяки їм учні тут не тільки гарно навчаються, а й беруть активну участь у спортивних секціях, гуртках – математичному, юних біологів, фізиків, художньої самодіяльності тощо. Педаго-

ги пишуться своїми вихованцями, які перемагають на різноманітних олімпіадах та конкурсах, районних та обласних спортивних змаганнях. Свідчення цього – почесні грамоти, дипломи й інші «трофеї» обласної та районної рад, райдержадміністрації, її управління освіти та райкому профспілки працівників освіти і науки. Працюють спільно з профспілковою організацією та дирекцією батьківський та учнівський комітети, які очолюють Оксана Мишко та Іван Шахрай. Крім того, всі заходи, що проводяться в селі, відбуваються за їхньої участі. Приміром, нещодавно спільно з односельцями вони організували та провели «Ланцюг миру». В навчальному закладі велику увагу приділяють покращенню умов роботи працівників школи, техніці безпеки й охорони праці. Звичайно, не обходиться тут без труднощів, недоліків, проблем. Але вони існують не для того, аби їх накопичувати. Тож розв'язують їх спільно, а якщо спільно, то й результати вагомі. Гарну оцінку роботи профкому та адміністрації Пашковецької ЗОШ дає також голова райкому профспілки працівників освіти і науки Ігор Андрощук.

Любов Василівна Хоманчук уже шість років поспіль очолює профспілкову організацію, до складу якої входять не тільки педагоги, а й усі працівники школи. Її робота заслуговує на увагу. Адже питання оздоровлення, відпочинку, надання допомоги у важку хвилину педагогам та учням тут постійно в центрі уваги профспілки й дирекції школи.

УДМУРТІЯ: МЕДИКИ САРАПУЛА ЗАХИЩАЮТЬ СВОЇ ПРАВА

На ім'я т. в. о. глави Республіки Удмуртія Александра Соловйова було направлено колективне звернення, підписане майже повним складом середнього медичного персоналу трьох поліклінік міста Сарапула. У зверненні наводяться скандальні

факти систематичного порушення трудових прав медсестер та проведення пікетування будівлі Адміністрації Сарапула. У випадку ігнорування своїх вимог медичні працівники пообіцяли відмовитися від чергувань у вихідні дні та роботи за федеральною програмою масо-

вої диспансеризації населення, що не оплачуються роботодавцем. Рішення розпочати активні дії було прийнято на установчих зборах первинної профспілкової організації Міжрегіональної профспілки працівників охорони здоров'я «Дія». У зібранні взяли участь

15 співробітниць з усіх трьох поліклінік міста та Сарапульської міської лікарні № 1. Проте підписи під колективним зверненням на ім'я головного лікаря поставили вже 36 медичних сестер, тобто майже весь середній медичний персонал лікарні.

ЧЕХІЯ

ПРОФСПІЛКИ SKODA AUTO ВИМАГАЮТЬ ПІДВИЩЕННЯ ЗАРПЛАТИ

Профспілки вимагають від керівництва чеського автогіганта узгодити підвищення зарплат для робітників до кінця дії колективного договору, в іншому ж випадку буде оголошено страйк. Як заявив голова профспілки Ково Ярослав Повшик, якщо не вдасться домовитися, страйкарі готові до пасивного спротиву в рамках дого-

ворів і законодавства, що значно вплине на стан виробництва автомобілів. За словами профлідера, профспілки спочатку не вимагали суттєвого підвищення оплати праці в поточному році, але компанія не враховує загального падіння реальних зарплат. У рамках нині чинного договору, за рік зарплати робітників Skoda Auto зросли на 3%.

КОРОТКО

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ | Понад 14 тис. британських адвокатів узяти участь у третій щорічній акції протесту проти політики міністерства юстиції. Цим заходом юристи намагаються домогтися перегляду рішення про скорочення фінансування, прийнятого з метою зниження дефіциту бюджету й економії державних коштів.

ІНДІЯ | Робітники заводу Srigerumbudur компанії Nokia India, що в індійському місті Ченнаї, вирішили поєднати страйк із голодуванням. Таким чином його учасники висловили своє занепокоєння щодо можливих скорочень, пов'язаних із затримкою переходу заводу у власність корпорації Microsoft. Раніше Nokia India вже заявляла про можливість скорочення штатів на своєму виробничому складанні Srigerumbudur у Ченнаї через податковий спір, який ніяк не вдається врегулювати. Через суперечку керівники ІТ-сектору в минулому році навіть заморозили активи компанії.

НІМЕЧЧИНА | Авіакомпанія Lufthansa скасовує близько 4 тис. авіарейсів через призначений на початок квітня страйк пілотів, що є одним з найбільших страйків в історії компанії. Профб'єднання Vereinigung Cockpit домагається підвищення заробітної плати та поліпшення умов праці для льотчиків.

ПАРАГВАЙ | У країні відбувся перший за 20 років загальнонаціональний страйк. Тисячі громадян протестували проти планів приватизації економіки, вимагали збільшення зарплат та скорочення тарифів на проїзд у громадському транспорті. Напередодні акції протесту зачинилися більшість підприємств, крамниць та шкіл, не вийшли на маршрути автобуси й таксі. Страйк вплинув навіть на роботу лікарень, де лишилася тільки черговий персонал. Соціальний вибух спричинила заява уряду про плани надання концесії приватним компаніям з метою залучення інвестицій для боротьби з бідністю.

КАЗАХСТАН

ВЛАДА ПОМ'ЯКШИЛА ВИРОК ЗАСУДЖЕНИМ НАФТОВИКАМ

Протягом трьох місяців, з грудня 2013 по березень 2014 років, на сайті LabourStart тривав онлайн-етап кампанії за звільнення лідерів жанаозенського страйку нафтовиків. На початок кампанії залишалися ув'язненими Танатар Калієв, Шабдал Уткілов, Талгат Сактаганов, Нарін Джарілгасінов, Канат Жусипбаєв, Максат Досманамбетов і Роза Тулетаєва, які мали бути звільненими в 2015–2018 роках.

У ході онлайн-кампанії на адресу президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва було направлено понад 11 тис. листів з усього світу з вимогою звільнити нафтовиків Жанаозена. В цей час у Росії, Україні, Швейцарії, Великобританії та інших країнах відбулися конференції, публічні акції та кінопокази, присвячені боротьбі жанаозенських робітників-нафтовиків, де лунали вимоги про їх негайне звільнення. Кампанія привернула увагу міжнародної спільноти, її підтримали профспілки України, Білорусі та Грузії. Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок Шаран Барроу звернулася до президента Казахстану із закликом звільнити нафтовиків Жанаозена.

Влада Казахстану хоча й публічно не реагувала на міжнародну кампанію, однак вимушена була дослухатися до її вимог і пом'якшити вироки ув'язненим лідерам робітників. На початку січня 2014 року Атирауським міським судом було прийнято рішення про переведення Розі Тулетаєвої до колонії-поселення. Вона вже відбула одну третину покарання, повний термін якого спливає в січні 2017 року. Через кілька днів на волю (умовно-достокове звільнення) вийшов Талгат Калієв, термін ув'язнення якого закінчувався в грудні 2016 року. Напри-

Кампанія «Свободу нафтовикам Жанаозена» стартувала 19 грудня 2013 року. Її ініціатор – Конфедерація вільних профспілок Казахстану, яку підтримали міжнародний портал LabourStart, Конфедерація праці Росії, Глобальна спілка IndustriALL, Міжнародна спілка харчовиків і Асоціація «Права людини в Центральній Азії».

кінці березня був пом'якшений вирок Максату Досманамбетову та Наріну Джарілгасінову, котрі наразі відбуватимуть свій термін у колонії Актау в режимі колонії-поселення. Терміни їхнього ув'язнення закінчуються у грудні 2017 року. На сьогоднішні відбуваються покарання два активісти страйку жанаозенських нафтовиків – Шабдал Уткілов і Канат Жусипбаєв, які за вироком мають звільнитися відповідно в січні 2017 та 2018 років. Вони залишаються останніми ув'язненими нафтовиками за «жанаозенською справою».

Як зазначила президент Конфедерації вільних профспілок Казахстану Лариса Харькова, КВПК безумовно підтримує вжити владою дії щодо лідерів страйку нафтовиків. «Ми розглядаємо пом'якшення вироку як прагнення влади врахувати думку міжнародної профспілкової спільноти й піти їй назустріч», – сказала вона. Водночас президент КВПК наголосила, що наразі не можна прийняти міжнародну кампанію, яку проводить Конфедерація вільних профспілок Казахстану за підтримки братніх профспілок, оскільки за ґратами лишаються двоє робітників-нафтовиків. «Ми добиватимемося їхнього звільнення, а також повного виправдання всіх робітників-нафтовиків, засуджених за організацію та участь у масових заворушеннях», – підсумувала Лариса Харькова.

ГРУЗІЯ

ВИДОБУВАЧІ ЗОЛОТА ПРИПИНИЛИ СТРАЙК

У місцевості Казреті поновили роботу 3 тис. робітників золотодобувних підприємств RMG-Gold і RMG-Copper. Під час страйку, який був оголошений 14 лютого, шахтарі вимагали поновити на роботі 186 звільнених співробітників RMG-Gold, а також поліпшити умови праці. Як повідомив голова профспілки гірничої, металургійної та хімічної промисловості Грузії Тамаз Долаберідзе, страйк було вирішено при-

пинити після того, як сторони дійшли компромісних рішень у питаннях звільнених працівників, заробітної плати, умов праці та страхування. Після переговорів з керівництвом підприємств RMG-Gold і RMG-Copper досягнуто домовленості, що адміністрація повертає на роботу 87 осіб, а ще 50 планується прийняти на роботу протягом двох місяців. При цьому заплановано укласти нові страхові угоди і колективний трудовий договір.

ПЕРУ

«НІ – ПРИВАТИЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВОДОПОСТАЧАННЯ!»

Профспілка робітників водопостачання Перу (FENTAR) проводить кампанію проти спроби уряду країни приватизувати державну систему водопостачання. Приватизація санітарних систем призведе до зростання комунальних платежів, причому місцевим громадам доведеться платити за їх же власні ресурси! Під загрозою опиняться права робітників і профспілок. Президент FENTAR Луїс Іскарп повернувся до міжнародного профспілкового руху з проханням про підтримку.

«Президент Хумала обрав хибний шлях, – наголосив профспілковий лідер. – Він піддався тиску з боку корпорацій та правих партій і хоче перетворити наш сектор на додаткове джерело прибутку. Наша профспілка, братні організації робітників у Перу, промаські організації в нашій країні проводять кампанію, щоб зупинити це рішення. Ми закликаємо організації робітників усього світу до солідарності. Уряд повинен почути протест не тільки всередині країни, а й за її межами».

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Нові українські реалії: досить жити на подачки!

Країна, нарешті, побачила й почула програму реформ, які, на переконання прем'єр-міністра Арсенія Яценюка, врятують її від дефолту та фактичного банкрутства. Уряд виніс на розсуд громадськості пакет антикризових заходів, що мають вилікувати економіку. Не з першого разу, але їх таки підтримала Верховна Рада. Експерти поки що не прогнозують, наскільки швидким виявиться ефект від непопулярних кроків уряду, але переконані, що завдяки їм Україна зможе вийти зі стагнації. Та чи всі налаштовані оптимістично? Про це – на шпальтах нашого видання.

ЛІКБЕЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Те, що уряд не вдався до електоральної орієнтації та політизації бюджетного процесу, більшість людей сприймає як безперечний позитив. Суспільство втомилось від обіцянок покращення і прагне чіткої та прозорої перспективи. Нехай непривабливою, але чесною. Уряд оприлюднив закони, які, за словами Прем'єра, на оплески не заслуговують. «Бо доводиться обирати між поганим та дуже поганим», – заявив Арсеній Яценюк в ефірі популярного ток-шоу. – А вже аплодуватимуть запропонованим рішенням наступні покоління». Він майже на пальцях пояснив, чому Україна має виграти від підвищення тарифів на газ і тепло. Україна утримує першість за витратами електроенергії на 1 долар продукції. У нас найнижча ціна на газ для населення. За словами Яценюка, досі українці платили \$84 за тисячу кубометрів блакитного палива, тоді як у Росії вона становить \$128 за тисячу кубометрів. Населення Вірменії сплачує за газ \$380 за тис. кубів, Молдова – \$470, Болгарія – \$605. Схожа ситуація і з оплатою за тепло: середній тариф по Україні становить \$22,7, тоді як у Росії – \$39,15. Відтак усі зусилля уряд спрямує на те, аби привести ці показники у відповідність до економічно обгру-

тованого рівня чи хоча б наблизитися до нього. Іншого виходу, наполягають урядовці, у держави просто немає. Якщо залишити тарифи на енергоносії на нинішньому рівні, то країна збанкрутує. Обсяг фіскального розриву, тобто коштів, яких бракує для елементарного виживання країни, сягає астрономічної суми в 289 мільярдів гривень.

Зміни до Державного бюджету мають скоротити цей розрив на 25,4 мільярда гривень. Поза тим пошуки резервів тривають. Команда Арсенія Яценюка оголосила суспільству про широкий наступ на різноманітні нецільові видатки та чинницькі забганки. Така позиція трохи вгамувала невдоволення людей про чергове урізання соціальних програм.

Громадськість позитивно сприйняла інформацію, що цьогоріч покладено край фінансуванню приватних об'єктів у Кончі-Заспі та Пущі-Водиці. Мешканцям елітного житла запропонували власним коштом утримувати охорону, викупувати земельні ділянки виключно за ринковою ціною, сплачувати за житлово-комунальні послуги зі своєї, а не з державної кишені.

Не оминули урядовці і «вчорашні» можновладців. «Дачі, заводи й інша нерухомість, яка не потрібна державі, має бути продана. Ми не повинні фінансувати з кишені платників податків утримання колишніх чиновників», – заявив Яценюк.

Суспільство таку інформацію сприймає з надією. Натомість експерти радять скористатися нинішньою ситуацією негайно. Економіст Любомир Шавалюк вважає, що «зараз ідеальний ґрунт для економічних реформ в Україні, найкращий час для непопулярних реформ, адже можна уникнути негативної реакції суспільства».

Передбачено й масштабний наступ на різноманітні нецільові видатки, що теж сприймається позитивно. Зокрема, суспільство схвально поставилося до анонсованого урядом скорочення капітальних витрат, приміром тих, що спрямовувалися на будівництво та ремонт приміщень для органів прокуратури, міліції тощо. До зростання економіки такі витрати жодного стосунку не мають.

ОСКАРЖЕННЮ ПІДЛЯГАЄ

Реформаторські рішення уряду не остаточно. Після докладного вивчення та вестбічної експертизи щось можна змінити, щось додати, дещо проігнорувати. Така в цілому позиція Кабміну і його очільника Арсенія Яценюка. Більшість експертів саме так і ставляться до програми нового уряду: з розумінням і з перспективою переглянути деякі її статті та положення.

Спеціаліст відділу продажів інвестиційної компанії Сергій він Фурса налаштований оптимістично щодо програми економічних перетворень і зауважує: «Я думаю, що бізнес нарешті дочекався того прем'єра, який йому імпує. Чи є ці заходи повноцінними реформами, на які ми очікували? Ще ні. Але це кроки, які належить зробити, щоб створити передумови для проведення реформ».

А от голова Комітету економістів України Андрій Новак невдоволений. На його думку, пропозиції уряду виглядають радше як косметичний ремонт, ніж зміна економічної системи. До такого висновку його спонукало ручне керування економікою. «Якщо ж говорити про справжні зміни, треба починати з усіх економічних кодексів – податкового, бюджетного, господарського, трудового», – пояснює експерт.

Падіння ВВП, за розрахунками економістів, навіть за умови виконання усіх антикризових заходів становитиме 3%, інфляція – 12–14%.

300 тисяч українців володіють 70% національних багатств держави

Під скорочення потраплять близько 24 тис. чиновників, 79,4 тис. працівників МВС, 3,35 тис. співробітників СБУ, 2,3 тис. – прокуратури.

його й пропонують розтягнути у часі на чотири роки, навряд чи програма допомоги бідним його компенсує.

Не по кишені «антикризовий пакет» і тим, хто очікує на народження дітей. Обіцяна «попередниками» допомога при народженні дітей – нині таємниця за сімома замками. Відомо лише, що її вирішили уніфікувати. Віднині розмір допомоги становитиме 41 280 грн, незалежно від кількості дітей у сім'ї. Найбільше при такому підході втратять багатодітні батьки, які очікують другу, третю дитину. Чи зміниться щось у найближчому майбутньому – невідомо.

Профспілкові лідери, аналізуючи можливі соціальні виклики, пропонують справедливий і потужний розподіл відповідальності між державою, бізнесом та громадянами. Це принципова умова відновлення суспільної й економічної стабільності. За жодних умов, кажуть профспілкові активісти, не можна допустити скорочення ресурсу безробітним. Особливо в нинішніх умовах, коли країні загрожують істотне зростання безробіття.

Федерація профспілок України закликає уряд негайно підготувати та запровадити програму дій забезпечення умов активізації економіки та збереження й розвитку вітчизняного виробництва, основного джерела наповнення державної скарбниці та захисту від безробіття, а також залучення неспекулятивних інвестицій і розширення ринків збуту української продукції.

Та найголовніше, народ має знати свої перспективи, зокрема, як у часі розтягнеться процес «загягування пасків». А також чи не наживатимуться на злидненні існуванні пересічних українців доморошені мільйонери з мільярдерами. Над ними ж бо не нависає загроза падіння життєвого рівня.

Можновладці продовжують апелювати до населення, яке живе на мінімальну зарплату і пенсію. Щоправда, вибачаються перед людьми. Мовляв, що ж робити, коли країна на межі банкрутства? Спільними зусиллями якось зарадимо. Європа допоможе. Навіть Японія зголосилася підставити плече. Ще коли б українські багатії розпедрилися на поміч народу, за рахунок якого збагатилися.

Чимало претензій мають аналітики і до поспішного скорочення державного апарату. Адже це призведе до значного збільшення кількості безробітних у державі. Цим людям буде складно знайти собі робоче місце у приватному секторі. У черзі на звільнення виявляться найменш здібні та кваліфіковані працівники, котрі у малому чи середньому бізнесі не приживуться, відтак їхнє утримання ляже на плечі центрів зайнятості. Хоча саме по собі скорочення чиновницького апарату доволі популярне серед громади. Так само, як і заощадження на пільгах для посадовців, на держзакупівлях, які завжди вважалися безмежним полем для усяляких маніпуляцій, корупції та відмивання грошей. За підрахунками Федерації роботодавців України, тільки впродовж минулого року в такий спосіб виведено в тінь близько 80 мільярдів гривень державних коштів. Очевидно, що назріла нагальна потреба зламати схеми поборів і відкатів. Поборовши корупцію у всіх її

проявах, нам, можливо, і не знадобилися б такі шалені закордонні кредити.

На це звертають увагу й експерти. Президент Центру ринкових реформ Володимир Лановий висловив власну точку зору на запропоновані оздоровчі заходи: «Є корисні й прийнятні речі, спрямовані на скорочення витрат бюджету, його збалансованість. Але не може оминати й негативних моментів. На мою думку, уряд не прорахував усіх шляхів зростання економіки, а навпаки, прогнозує ще глибше падіння, аніж у попередні роки». Економіст переконаний, що практику «заялювання» треба назавжди залишити в минулому.

КОМУ ПАКЕТ НЕ ПО КИШЕНІ

Наш народ, схоже, уже нічим не залякаєш. Очікуваних мітингів проти підвищення тарифів на електроенергію та

тепло не спостерігається. Мабуть, громадськість свята вірить, що непопулярні реформи, запропоновані урядом, реально здатні оздоровити економіку чи бодай вивести її з такого загрозливого стану. Експерти кажуть, що починаємо усвідомлювати, що у разі збереження нинішніх тарифів уже в 2017 році Україну може очікувати катастрофа у сфері електроенергетики. Директор аналітичної групи «Да Вінчі» Анатолій Баронін переконаний: «Зростання тарифів – це єдиний шлях до підвищення енергоефективності економіки і приватних домогосподарств. І важливий крок для притоку інвестицій в енергетичну сферу». Разом із тим аналітик пропонує більш зважено підійти до зниження соціальних ризиків, переглянути діючу систему дотацій і пільг. Першочергове завдання – впорядкувати систему адресної допомоги тим, хто насправді її потребує. Справді, підвищення тарифів на споживання газу на 120% – невідомий тягар для більшості українців. Хоча

ЗА СТАТКИ ДОВЕДЕТЬСЯ ПЛАТИТИ

Кабмін має намір запровадити прогресивну шкалу оподаткування на доходи громадян. А це означає, що відтепер стягуватимуть податки із забезпечених українців. Ті, хто заробляє понад 300 тисяч гривень, платитимуть податок у розмірі 20%. Тим, у кого доходи більш як 500 тисяч, у скарбницю доведеться віддавати 25% свого заробітку. Таких суб'єктів в Україні нараховує майже 300 тисяч осіб. Такі кроки уряду виправдані, однак лише на перший погляд. Бо, на думку переважної більшості експертів, спричинять новий виток

корупції, натомість тіньовий сектор іще більше розшириться. Люди почнуть шукати будь-які способи, аби ухилитися від сплати податку. Теза про нагальну необхідність підтримати уряд не спрацює. Не так багато у нас патріотично налаштованих бізнесменів. Якщо взяти до уваги, що близько половини всіх підприємців вдавалися до платежів у конвертах, то за нинішніх умов такий відсоток відчутно зросте. Знаходять нові додаткові способи «оптимізації оподаткування». Зі свого боку урядовці намагатимуться на «новації» бізнесу реагу-

вати своєчасно. Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк не втрачає надії. «1,7% багатих українців повинні заплатити податки, щоб 98% українців відчували, що в країні настав час соціальної справедливості», – пояснив він. І додав, що програма уряду спрямована не лише на економію бюджетних коштів, а й на те, аби перекрити канали, через які вимивали державні гроші «попередники». Міністр Кабінету міністрів Оштрак Семерак налаштований оптимістично. В ефірі одного з українських каналів він повідомив: «Кроки, які ми сьогодні зробили, вже зараз

дадуть ефект. Усього за місяць роботи ми перекирили крани, з яких народні гроші текли в кишені олігархів і нечистих на руку чиновників». Щоправда, твердого переконання, що на зміну ліквідованим і забороненим тіньовим схемам не прийдуть нові, у пана Семерака немає. Як, власне, і в інших міністрів уряду. Вони про реальну корупційну контрреволюцію говорять неохоче. Посилаються на те, що не затверджена вимога про

обов'язковості оприлюднення інформації про статки, доходи та витрати заможних людей чи членів їхніх родин.

ПРОФСІЛКОВЕ НАВЧАННЯ

ЛЮДИ ХОЧУТЬ ВЧИТИСЯ І ЗНАТИ

Ольга ЛОБАРЧУК
Львівська обл.

Плани роботи Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України, яку очолює Марія Яцейко, цілком співзвучні непростим подіям у нашій країні.

К олі заступник голови обласної профорганізації Галина Долішня зателефувала й запитала у голови Перемишлянської районної організації галузевої профспілки Романа Хімка, чи виїжджати лекторській групі на семінар-навчання (деякі райони перенесли такі заходи, мовляв, не до них у такий складний час), Роман Володимирович діловито відповів: «Звичайно. Люди телефонують і прийдуть».

Останніми роками ця районна організація й справді відзначалася згуртованістю спілчан, лідерів первинок, особливо у виборюванні своїх соціальних прав. Тож не дивно, що в залі райдержадміністрації зібралися 45 голів профкомів. Кожен отримав черговий «Вісник» обласної профорганізації з правовими консультаціями, зокрема нововведеними в положенні про атестацію вчителів. Галина Мирославівна також анонсувала 120-сторінковий «Щоденник профактивіста» з широким спектром правової допомоги, який розробили працівники виконавчого апарату обласної галузевої профспілки. Із завідувачем відділу соціально-економічного захисту Мар'яном Калиним, інспектором Мироном Малярчином профактив мав можливість поспілкуватися безпосередньо, поставивши запитання вже цього дня і в цьому залі.

Галина Долішня розпочала розмову з цікавої статистики, змалювавши цифрову картину районної профспілки на тлі всієї області. Перемишляниці серед тих, хто відраховує 0,2% на охорону праці, але, на жаль, не відраховують відсотки на оздоровчу, культурно-масову роботу, яка сьогодні як ніколи допомагає людям у колективному змістовному відпочинку, спілкуванні, дозволяє позбутися того стресу, якого зазнало все суспільство. Це мають взяти до уваги роботодавці. Адже можна зекономити гривню, однак втратити на лікарняних і неакі-

ній праці. Не пасуть задніх перемишляниці на тлі таких демократичних процесів у області, де кожен має право свідомо обрати своє членство в профспілці (профлідери первинки необхідні отримати особисті заяви від кожного, вести журнали звернень).

Галина Мирославівна також зосередила увагу присутніх на положеннях

Цей семінар свідчить про те, що навіть за політичної кризи в державі люди не забувають про завтрашній трудовий день.

Статуту організації, висловила прохання вивчити цей основоположний документ. 25 березня буде прийнято постанову про початок звітно-виборної кампанії в освітянській профспілці. Важливо пам'ятати, що збори трудового колективу обирають не лише голову профкому, а й заступника, який у різних ситуаціях виконує обов'язки голови і забезпечує належне функціонування громадської організації.

Диалог Мар'яна Калина з головами первинки Перемишлянського району, серед яких шестеро обрані вперше, торкався такої нагальної теми, як атеста-

ція вчителів, пільги в оплаті комунальних послуг освітянам, які працюють в сільській місцевості, принципи формування бюджету й обстоювання за потреби контрольно-цифр освітянських статей через депутатів місцевих рад чи солідарні акції.

Слухачі уточнили позицію щодо отримання десяти грошових виплат

при виході на пенсію тим учителями, які мають відповідний трудовий стаж: жінкам – 30, чоловікам – 35 років при досягненні відповідного віку. Це не зобов'язує їх звільнитися з роботи. Існують правові нюанси, коли ці майже 11 тис. грн не нараховуються. Оскаржити такі дії можна протягом місяця після одержання першої пенсійної виплати. Освітянські профспілкові юристи готові надати консультації кожному в індивідуальному порядку.

Голова профспілки Костенівської ЗОШ І–ІІІ ступеня Богдана Дзвоник поцікавився, чи мають право на комунальні піль-

ги ті, хто працює чи працював у селі, а проживає в місті. Відповідь була ствердною.

На критичні висловлювання присутніх у залі щодо кредитно-модульної системи атестації юрист відповів, що згідно з поданою заявкою вчитель має право на традиційну, однак кредитно-модульна вигідна тим, хто викладає в школі більше, ніж один предмет.

Мирон Малярчин говорив про необхідність досконального знання Закону про профспілки, який поряд з такою малою трудовою конституцією, як колективний договір, має бути настільною книгою профактивіста. Йшлося і про базові основи захисту спілчанина Кодексом законів про працю, а отже, мотивації його членства в профспілці. Члена профспілки згідно із ст. 43 КЗпП не мають права звільнити без згоди профкому та дотримання законної процедури, прописаної у ст. 39 цього законодавчого акта. Лектори наголошували на відповідальності за підпис голови профорганізації під документом розподілу уроків, який має бути обговорений на засіданні профкому.

Мирон Володимирович наголосив: підписання колективного – не самоціль, важливо, щоб він працював. Слова юриста підтвердила голова профкому Новосілівської ЗОШ І–ІІ ступеня Валентина Зварич, зазначивши, що роботодавці і профком звітують щодо виконання колективного, і це відчувають спілчани в своєму трудовому житті. Невиконання малої трудової конституції дає право спілчанам ініціювати процедуру звільнення роботодавця із займаної посади. За словами Мирона Малярчина, останніми роками було два таких випадки в області.

ОХОРОНА ПРАЦІ
ЕФЕКТИВНИЙ КОНТРОЛЬ

Сергій ЛИЗАНЧУК,
Івано-Франківська обл.

З метою підвищення ефективності державного та громадського контролю за дотриманням роботодавцями законодавства про охорону праці в минулому році укладено угоду про співпрацю між облпрофрадою та територіальним управлінням Держгірпромнагляду в Івано-Франківській області.

Спільними зусиллями Держгірпромнагляду і профспілок проведено чотири перевірки підприємств, з яких одна комплексна. Здійснювались також перевірки щодо виявлення прихованих від розслідування травм. Протягом 2013 року технічними інспекторами та представниками профспілок розглянуто 120 письмових та усних звернень спілчан з питань охорони праці, в тому числі чотири заяви з розслідування нещасних випадків, два з яких за рішенням суду були пов'язані з виробництвом, а щодо одного відхилено намір не пов'язувати з виробництвом. Технічні інспектори та профактиви брали участь у формуванні розділу «Охорона праці» в колективних угодах на 35 підприємствах. Було розслідувано 47 нещасних випадків на виробництві, проводилась перевірка знань з питань охорони праці у посадових осіб. Надано 42 консультації з організації навчання з питань охорони праці, проходження медичних оглядів працівниками, розробки інструкцій з охорони праці на підприємствах та проведення атестації робочих місць.

На виконання постанови Президії ФПУ від 12.12.2012 № Р-6-3 «Про завдання професійних організацій щодо забезпечення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства» через Центр підвищення кваліфікації керівних працівників та спеціалістів промисловості проводилась навчання громадських інспекторів з охорони праці. Загалом у 2013 році за рахунок коштів соціального страхування пройшли навчання 48 осіб.

На засіданні президії РПО розглянуто питання про стан охорони праці і виробничого травматизму в минулому році та про посилення громадського контролю. На президіях галузевих профоб'єднань заслуговували керівники підприємств, підрозділів, де були допущені смертельні нещасні випадки. Спільно з Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань, місцевими органами виконавчої влади теруправлінням Держгірпромнагляду проведено комплексні заходи щодо відзначення Всесвітнього дня охорони праці, що проходив під гаслом «Надійний захист від професійних захворювань».

СЕМІНАР
НА ЧАСІ –
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ
ТА ДУХОВНІ ПИТАННЯ

Попри складну політичну й економічну ситуацію в державі Чернігівський навчально-методичний центр продовжує поширювати знання серед профспілкової громади області.

Віталій КОПИШ,
Чернігівська обл.

Днями відбувся семінар керівників обласних організацій профспілок та спеціалістів Федерації профорганізації Чернігівської області.

У програмі семінару поєдналися актуальна і просто цікава інформація, яку представили авторитетні та відомі в місті особистості. Профспілкові лідери мали змогу почути думку директора місцевого телеканалу «Дитинець» Олександра Ломаки щодо поточної суспільно-політичної ситуації в області й України. Між учасниками семінару виникла цікава дискусія щодо перспектив розвитку нашої держави та ролі профспілок у новій ситуації.

Після обговорення гарячих політичних питань якимось по-особливому заспокоїливо лунав виступ кандидата мистецтвознавства, доцента Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка, члена Національної спілки художників України та Національної спілки краєзнавців України Анатолія Адрюга. Авторитетний науковець говорив, насамперед, про духовні речі, а саме про святині Чернігівщини – архітектурні перлини, ікони та твори живописців.

Профспілкові лідери виявили неабияку активність на семінарі, продемонструвавши свій широкий світогляд і неабайдужу громадянську позицію.

«УНІВЕРСАЛЬНІ СОЛДАТИ» ТВІ

Ведучі каналу ТВі: «Ми відрізняємося ексклюзивною інформацією та інформативними гостями»

Андрій Годованець і Наталка Лятуринська – про «наскрізний» ефір, втому від політики, люстрацію журналістів і безцінність ексклюзивів

– Якими якостями, на ваш погляд, має володіти телеведучий? Це «універсальний солдат» чи «вузькопрофільний спеціаліст»?

Андрій: «Універсальний солдат», звісно ж. Але у наш час інформаційних технологій поняття «універсальний солдат» вимагає працювати у своєму сегменті понад 8 годин на добу. Ти вранці встаєш – переглядаєш стрічку новин. Упродовж дня ти маєш звичний робочий режим. Увечері приходиш додому – відстежуєш, що сталося за останні кілька годин, і готуєшся до завтрашнього дня. А якщо врахувати, що новини береш не лише з українських джерел, а й Reuters, CNN, BBC тощо, то робоче навантаження справді значне. У якийсь момент ти розумієш, що не живеш, не насолоджуєшся життям, а працюєш. Це стає твоєю повсякденністю. Інколи навіть важко відрізнити роботу від відпочинку. (Сміється). Хоча багатьом такий стиль цілком підходить. Мені він теж імпонує.

Наталка: Я на сто відсотків упевнена, що це «універсальний солдат». Ведучий має розуміти весь процес створення новин. Я свого часу була й журналісткою, і редакторкою, і гостьовим редактором. Це дуже допомагає швидко орієнтуватися в ситуації, дає розуміння того, як можна подати певний матеріал, де взяти коментарі. Ведучий, мені здається, ще має вміти швидко реагувати на зміну подій – коли, наприклад, під час випуску новин актуальність новини змінюється навіть протягом одного ефіру.

– Що, на ваш погляд, потрібно зробити, аби інформаційна служба ТВі почала реально конкурувати з великими телеканалами?

Андрій: Складно відповісти. Якщо ми навіть не маємо ресурсів, аби відправити свою знімальну групу у Крим, то як ми можемо конкурувати з каналами, де не бракує фінансування? Крім того, у нас бракує журналістів. На інших каналах окремі групи знімають цікаві, аналітичні матеріали. Це потребує багато часу, тож ми сво-

ім ресурсом поки можемо хіба що покривати основні, повсякденні теми, але не «лізти» у глибоку аналітику.

Наталка: Конкуренція – це добре. Але у випадку з ТВі нам потрібно йти власним шляхом. Мені здається, що ТВі має власного глядача і зайняв свою нішу. Зараз нам не потрібно бігти за кимось, а звертати увагу на удосконалення власного продукту: підвищувати професійний рівень, отримувати якомога більше ексклюзиву і вміти його подавати глядачеві.

– Які ваші враження від наскрізного ефіру, який запровадив ТВі? Чи не нівелює ця ідея інформаційну складову телеканалу?

Андрій: Проект шойно розпочався, тож складно давати оцінку після одного тижня роботи. Але в цілому мені подобається. Пересічний глядач дізнається чимало корисної інформації. Ми запрошуємо цікавих гостей, намагаємося привернути увагу глядача ексклюзивними матеріалами. Такий проект давно потрібен був на каналі. Тож з точки розвитку, «наскрізний» ефір є важливим доповненням до сітки мовлення і аж ніяк не суперечить інформаційному позиціонуванню.

Наталка: Ідея гарна. Наскрізний ефір якраз насичує інформаційну складову. Головне – мати цікавих гостей і постійно подавати свіжу інформацію. Я бачу, як працює редакторський

склад «Твого дня». («ТВій день» – так називається денний «наскрізний» ефір ТВі – **Ред.**). Дівчата молодці – як бджілки постійно щось шукають, когось запрошують. Та й режисерам, операторам постійно треба бути в тонусі. Звісно, молодці і колеги-ведучі ефіру.

– Чим, на ваш погляд, ТВі має відрізнятися від решти українських каналів в умовах, коли практично всі ЗМІ почали подавати більш-менш об'єктивну інформацію?

Андрій: З приходом опозиції до влади ми втрачаємо ту нішу, яку займали свого часу. Тож потрібно переформатовуватися, шукати ексклюзиви, яких не буде на інших каналах. Але знову ж таки, все це потребує потужніших, ніж у нас є, ресурсів, фінансування тощо.

Наталка: Я працювала на різних каналах і мене тішить, що на ТВі від мене не вимагають подавати інформацію так, як когось вигідно. Відрізнитися ми маємо ексклюзивною інформацією та інформативними гостями.

– Чи потрібна люстрація журналістів, котрі до революції «обслуговували» владу?

Андрій: Журналіст це насамперед – об'єктивність. Це як у владі – ти міністр, депутат чи суддя, ти повинен служити людям. А якщо ти «справдася» за гроші, то до тебе застосовують

люстрацію. Так само і з журналістами. На нас лежить не менша відповідальність – ми формуємо думку глядачів. Тож я вважаю, що журналіст, продавшись одного разу за гроші, більше не має працювати у цій сфері.

Наталка: Мені важко відповісти на це запитання. Я думаю, що кожен має пройти персональну люстрацію. Ті, хто не міг працювати в умовах контролю і тиску, пішли. І правильно зробили. А ті, хто раніше співав оди владі Януковича, а зараз змінили свою риторику, нехай відповідають самі за себе і перед своїм глядачем.

– На ваш погляд, чи довго зберігатиметься підвищена увага аудиторії до політичних подій у країні та чи виправдане переформатування каналу в суспільно-інформаційний? (Раніше генпродюсер каналу Вадим Гарнаєв ставив перед собою завдання робити ТВі більш розважальним).

Андрій: Увага до політики українцям була притаманна завжди. Коли влітку минулого року я повернувся в Україну, то помітив, що українці добре обізнані з політичним життям країни. Вони можуть дискутувати з тобою на безліч тем, потім аргументувати все це і робити свої аналітичні висновки. Але останні кілька місяців були надто насиченими. Гадаю, люди змучилися від усього цього. Зараз їм, окрім політики, потрібно щось на противагу.

Наталка: На мою думку, рішення про наповнення нашого ефіру більш серйозним контентом – крок правильний. На жаль, наше суспільство надто заполітизоване, та й події останніх місяців не дають розслабитися. В автобусах, метро, на вулиці – повсюди розмови лише про внутрішню і зовнішню політику. Деякі телеканали навіть позакривали розважальні формати, бо ті не мають відповідних рейтингів. Це свідчить про зацікавленість аудиторії. Зараз на часі політика.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Чи бажаєте ви дивитися більше телевізійних каналів за ті самі гроші, що сплачуєте зараз? Якщо у вас аналогове, а не кабельне телебачення, зробіти це доволі просто.

Увімкніть телевізор. На пульті натисніть кнопку «Меню», тоді виберіть опцію «Пошук / Налаштування каналів». При цьому тип підключення потрібно вибрати «Аналоговий», а вид пошуку каналів – «Автоматичний». Після завершення пошуку у вашому списку з'явиться велика кількість каналів, про доступність яких ви навіть не підозрювали, у тому числі й канал ТВі.

РОЗ'ЯСНЕННЯ | САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ГРОМАДЯН

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУТІВКАМИ
ЗА КОШТИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

? На звернення членських організацій Федерації профспілок України стосовно порядку надання за рахунок коштів соціального страхування путівок на санаторно-курортне лікування застрахованих осіб та членів їхніх сімей, лікування в реабілітаційному відділенні санаторно-курортного закладу та санаторно-курортного лікування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та віднесені до I категорії, Виконавча дирекція Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності надає відповідне роз'яснення. Так, у листі зазначається таке.

«Відповідно до статті 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» від 18.10.2001 № 2240-III (далі – Закон № 2240) для забезпечення відновлення здоров'я застрахована особа та члени її сім'ї мають право на отримання санаторно-курортного лікування, оздоровлення в спеціалізованих оздоровчих закладах (у тому числі дитячих) у межах асигнувань, установлених бюджетом Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (далі – Фонд) на зазначені цілі, та в порядку і на умовах, визначених правлінням Фонду. Умови отримання застрахованими особами і членами їхніх сімей санаторно-курортного лікування, сплаченого за рахунок коштів Фонду, визначені Порядком отримання застрахованими особами і членами їхніх сімей санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, затвердженим постановою правління Фонду від 25.02.2009 № 12, зареєстрованою в Міністерстві юс-

тиції України 14.04.2009 за № 339/16355 (далі – Порядок № 12). Пунктом 4.2 Порядку № 12 передбачено, що відповідно до рішення комісії (уповноваженого) із соціального страхування підприємство (установа, організація), яке є осно-

вою санаторно-курортного закладу (з урахуванням часу на проїзд до санаторно-курортного закладу і у зворотному напрямку) у порядку і розмірах, встановлених цим Законом. Згідно з пунктом 16 статті 20 Закону України «Про

отримання санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду, в період відпустки та відновлювального лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів після перенесених захворю-

Застрахована особа та члени її сім'ї мають право на отримання санаторно-курортного лікування, оздоровлення в спеціалізованих оздоровчих закладах (у тому числі дитячих) у межах асигнувань, установлених бюджетом Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

ваним місцем роботи застрахованої особи, видає путівку до санаторію в період відпустки. Відповідно до частини десятої статті 35 Закону № 2240 допомога по тимчасовій втраті працездатності в разі здійснення санаторно-курортного лікування надається застрахованій особі, якщо тривалість щорічної (основної та додаткової) відпустки недостатня для лікування та проїзду до санаторно-курортного закладу та назад. Застрахованій особі, яка направляється на лікування в реабілітаційне відділення санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм безпосередньо із стаціонару лікувального закладу, допомога по тимчасовій непрацездатності надається за весь час перебуван-

ня у санаторно-курортному закладі (з урахуванням часу на проїзд до санаторно-курортного закладу і у зворотному напрямку) у порядку і розмірах, встановлених цим Законом. Згідно з пунктом 16 статті 20 Закону України «Про

отримання санаторно-курортного лікування, що сплачується за рахунок коштів Фонду, в період відпустки та відновлювального лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів після перенесених захворю-

вань і травм з одержанням листка непрацездатності на весь період зазначеного лікування (з урахуванням часу проїзду в обох напрямках) з виплатою допомоги по державному соціальному страхуванню. Пропозиції щодо правового врегулювання порушеного питання будуть внесені на розгляд постійної комісії правління Фонду з питань страхових виплат та соціальних послуг за рахунок бюджету Фонду відповідно до Положення про постійну комісію правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, затвердженого постановою правління Фонду від 30.10.2008 № 58».

Управління з питань соціального страхування та пенсійного забезпечення апарату ФПУ

НЕ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

ЯКЩО РОБОТА НЕ ВІДПОВІДАЄ КВАЛІФІКАЦІЇ

? Я подаю всі необхідні документи до центру зайнятості у зв'язку зі збільшенням за власним бажанням із попереднього місця роботи. Від яких посад, що пропонуватимуть мені, я можу відмовитися?

Ви можете відмовитися від запропонованої роботи, яка не відповідає вашій освіті та кваліфікації. В іншому разі після відмови вас знімуть із обліку та припинять виплачувати допомогу із безробіття. Аби вас не зняли з облі-

ку, ви маєте неодмінно звернутися на підприємство, яке пропонує вакансію, та поставити на направлення відмітку про відмову у працевлаштуванні (причини для відмови можуть бути різні й пояснювати їх центру зайнятості роботодавць

не зобов'язаний. Приміром, що ви дуже часто хворієте і більшу частину часу не працюватимете, а перебуватимете на лікарняному тощо).

Департамент правового захисту апарату ФПУ

СТАТУС

РЕЄСТРАЦІЯ
БЕЗРОБІТНОГО
У ЦЕНТРИ ЗАЙНЯТОСТІ

? Я закінчив будівельний університет у 2011 році й досі ніде офіційно не працював і не був зареєстрований у центрі зайнятості. Чи можу я стати на «біржу», аби дістати статус безробітного?

Як повідомляє Державна служба зайнятості (ДСЗ), реєстрація громадян урегульована Порядком реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 198 (далі – Порядок). Відповідно до пунктів 3, 5, 6, 9 Порядку реєстрація безробітних, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні (реєстрація), проводиться територіальним органом ДСЗ (територіальний орган) незалежно від зареєстрованого місця проживання чи перебування. Реєстрація здійснюється за умови пред'явлення паспорта громадянина України або тимчасового посвідчення громадянина України, облікової картки платника податків, трудової книжки (цивільно-правового договору чи документа, який підтверджує період зайнятості), а в разі потреби також військового квитка, диплома або іншого документа про освіту. Статус безробітного надається особам, які зазначені у частині 1 статті 43 ЗУ «Про зайнятість населення», з першого дня реєстрації у територіальному органі на підставі заяви, що подається за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі відсутності підходящої роботи, підбір якої здійснюється відповідно до статті 46 вказаного Закону. У разі наявності пропозиції підходящої роботи у день подання заяви про надання статусу безробітного особи за попереднім узгодженням з роботодавцем видається направлення на працевлаштування за формою, затвердженою Мінсоцполітики. Особа зобов'язана подати протягом семи календарних днів із дня отримання такого направлення територіальному органу письмову відповідь роботодавця про працевлаштування або відмову у працевлаштуванні. Якщо в зазначений строк особа подає територіальному органу письмову відповідь роботодавця про відмову у працевлаштуванні або відсторонення вирішення питання щодо працевлаштування у зв'язку з необхідністю проходження медичного та наркологічного огляду, призначення дати конкурсного відбору, такій особі надається статус безробітного з дня подання відповідної заяви.

Рішення про надання статусу безробітного чи про відмову у наданні такого статусу приймається територіальним органом не пізніше ніж протягом семи календарних днів із дня подання заяви про надання статусу безробітного.

У разі прийняття територіальним органом рішення про відмову у наданні статусу безробітного особа може повторно подати заяву про надання зазначеного статусу не раніше ніж через сім календарних днів із дня прийняття такого рішення. Права та обов'язки зареєстрованих безробітних визначені у статті 44 Закону України «Про зайнятість населення».

Особа дістає статус безробітного у перший день реєстрації у ДСЗ на підставі заяви, що подається за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі відсутності підходящої роботи.

Весняна майстерня Handmade

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото автора

Любителі виробів ручної роботи зустріли весну виставкою Handmade-Expo. Виробники товарів для

рукодільця презентували неабияку розмаїтість продукції як для новачків, так і найбільш вимогливих професіоналів. А досвідчені майстри пропонували авторські вироби, що стануть чудовим подарунком для близьких людей. У рамках виставки відбулися

також семінари і численні майстер-класи для дітей та дорослих.

Тож якщо ви не уявляєте свого дозвілля без handmade або ваша робота пов'язана з виробництвом і реалізацією товарів для творчості, ця виставка саме для вас!

Авторська техніка піщаного живопису

Любителі чудових мініатюр також не розчаровані

Навіть сучасна вередлива малеча знайшла для себе цікаві іграшки

ТЕ, ЩО РАДУЄ Й НАДИХАЄ

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ

У рамках обласного огляду колективів художньої самодіяльності системи професійно-технічної освіти «Самородки Луганщини» журі дуже похвалило програму, що її представив Регіональний базовий державний навчальний заклад «Северодонецьке ВПУ». Це особливо приємно, з огляду на ювілей навчального за-

кладу: цьогоріч вище професійне училище відзначає своє 70-річчя. «До творчого змагання в нас готувались усі групи», – зауважив голова учнівського профкому, майстер виробничого навчання Валерій Сахаров. Й справді, на сцені училища яскраво й талановито виступили представники різних жанрів, колективи, солісти. Зал енергійно підтримував своїх – причому цілком заслу-

но. Й особливо прикметно, за словами заступника директора ВПУ Тетяни Склярів, те, що в концерті взяли участь здебільшого дебютанти – студенти молодших курсів. Однак вони працювали на такому самому високому рівні, як і «ветерани» художньої самодіяльності училища. Серця глядачів підкорили хореографічна композиція «Весна 45-го року», козацький танець «Повзунець», «Танець з ложками», бо кожен деталь виступу колек-

тиву народного танцю під керівництвом Неллі Швечикової ретельно продумано й так само відпрацьовано. Про ентузіазм молодих танцюристів годі й казати! А виступи вокальних груп і хору звучали настільки професійно, що голова журі навіть перевірила: співали наживо чи під фонограму? В результаті не втрималася від емоцій: «Які молодці! Скільки радості принесли!» Агітбригада «Профі-тур» само-

бутньо, артистично, сучасно представила професії, яких навчають у ВПУ, звучали сучасні пісні, «запалювали» виконавці естрадних танців. А на завершення життєствердно прозвучав «Гімн молоді». «З усього, що ми бачили, ваш концерт справив найяскравіше враження!» – резюмувала голова журі, директор обласного Будинку художньої та технічної творчості, авторитетний фахівець Валентина Ткачова.

ARS LONGA

ЖИТТЯ Є... РИЗИК

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Напередодні Міжнародного дня театру в Києві традиційно відбувається урочисте вручення престижної премії «Київська Пектораль», котра вважається театральним «Оскарком». За підсумками 2013 року одразу шість таких «Оскарів» дістав колектив Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка за виставу «Morituri te salutant». Театр переміг у номінаціях «За кращу драматичну виставу», «За кращу режисерську роботу» (Дмитро Богомазов), «За кращу сценію» (Олександр Друганов), «За краще виконання чоловічої ролі другого плану» (Василь Баша), «За кращу музичну концепцію вистави» (Сусанна Карпенко), «За краще пластичне вирішення вистави» (Ольга Семьошкіна). «Morituri...» поставлено за творами майстра української психологічної новели Василя Стефаника. Вони здебільшого із трагічним підтекстом, змальовують сільські будні й ті драми, що стаються чи не день у день, але не завжди достоту усвідомлюються персонажами. До творчості Василя Стефаника театр свого часу вже звертався (і-рго.kiev.ua) 2006 року, це була вистава «Голодний гріх» за новелою «Новина». В основу нинішньої версії покладено новели «Сон», «У корчмі», «Сама саміська», «Вечерня година», «Святий вечір», «Май», «Сини», «Гріх», «У нас все свято». Широко використано фольклор. По-людськи, по-житейськи тут усе як у всіх: народження, смерть, батьки й діти, подружні стосунки, мрії та реальність, невпинна робота й вічні надії на краще. І, як завжди в житті, близько сусідять трагічне й комічне, лихо й гумор. Письменник акцентує, що одна з найвищих людських чеснот – гідність, і її треба зберегти, як не склалася б життя, за всіх умов і обставин. Те ж надзавдання ставить собі й автор інсценізації, режисер Дмитро Богомазов: людина має вистояти, триматися достойно, які випробування не посилає б їй доля.

Для режисера, пише професор Галина Морозова («Про пластичну композицію спектаклю»), пластична уява – певна ознака творчої обдарованості; відсутність такої взагалі робить людину цілком непридатною до режисерської професії. Отже, для Дмитра Богомазова найважливішим, мабуть, було досягти переконливої «театральності» літературного джерела з усебічною опією обраних ним тем та образів, а для цього передусім «побачити» пластичну композицію вистави, котра для глядача є таким самим важливим джерелом вражень, як для читача – книжковий текст. І саме рух та музика значною мірою й допомогли талановитій творчій групі розкрити найпотемніші порухи душі кожного персонажу, її сумніви, страждання й те, що очищує душу та вселяє надію. Що ж до назви спектаклю, то це – друга частина відомого латинського виразу Ave, Caesar, morituri te salutant («Слава, Цезарю, приречені на смерть вітають тебе»), так глadiatorи вітали імператора Клавдія, йдучи на арену. Нині ця фраза використовується або жартома, або у випадках, коли людина розуміє, що ризики надто великі.

ЕКРАН | ПОВЕРНЕННЯ ВІЯ

ЯНГОЛ У НАТУРАЛЬНУ ВЕЛИЧИНУ, АБО В ЖИТТІ ЗАВЖДИ Є МІСЦЕ... МОНСТРАМ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Класика на те й класика, що в усі часи актуальна. Зрозуміло, це трюїзм. А набагато цікавіше, що один і той самий твір щораз виявляє ніби нову, досі приховану, актуальність для нового часу, нової епохи. Тому немає нічого дивного, що театральні й кінорежисери через одне-друге десятиліття вдаються до нових постановок класичних творів, котрі, здавалося б, непервершено потрактували їхні колеги-попередники. Щодо привабливої для митців містичної, загадкової, таємничої повісті Миколи Гоголя «Вій», то починаючи з 1909 року налічується мінімум шість її екранізацій.

І ось уже пошили обговорюється нова стрічка Олега Степченка «Вій. Повернення», знята в 3D. Своєрідна унікальність проекту в тому, що Степченко відзняв стрічку за першою версією рукопису Миколи Гоголя (яку не схвалював Віссаріон Бєлінський), а не за текстом, уміщеним у збірці «Миргород» 1835 року. Фільм уже подивилися в Петері, й слід сказати, що діапазон емоцій теж по своєму вражає – від «страшенна ахінея» до «яскраво й талановито».

І, звісно, всі, хто цікавиться кіномистецтвом, передусім апелюють до блискучої стрічки «Вій» режисерів Костянтина Ершова та Георгія Кропачова, знятої 1967 року. Це був перший і останній фільм жахів у радянському кінематографі. Справжній трилер-саспенс. Фільм заворожував і приворожував, лякав і притягував, його енергетика й магнетизм були безпрецедентними, стрічку подивилися понад тридцять два мільйони глядачів! Режисери збрали розкішний акторський ансамбль, де буквально кожне ім'я – на вагу золота, й достойно увінчували його Леонід Курравлов і Наталя Варлей (Хома й Панночка). Вони ідеально «відіграли» ірреальність ситуації з реальними людськими стражданнями в оточенні жахливих, огидних, лякаючих монстрів, котрих Гоголь щедро витяг із самих глибин східнослов'янської міфології, ще додавши їм демонічно-іронічного забарвлення зі своєї бурхливої письменницької уяви. Порівня-

но з велими різноманітною «нечистотою», «бригадами» чорних книсьок і чорних ворон, які «працювали» у фільмі, жахливою літаючою «домовиною № 3», в якій на повен зріст стояла Панночка, той же, скажімо, Дракула здається однозначним, невідгладним і нецікавим маньяком. Одне слово, нам, слов'янам, теж є чим пишатися: як мовиться, у вас свої монстри, а в нас – свої й нічим не гірші.

Олег Степченко все це врахував, постаравшись ще піддати жару. В одному з інтерв'ю режисер зауважив: «Нам удалося зробити драматургічно дуже точні персонажі. Ми хотіли, аби все було обгрунтоване, не вигадане... Адже хто їх бачив? Ось у Маркеса є

поле» для своєї діяльності, намагаючись «бути точним у тому, чого ніхто не бачив». Митець вводить у стрічку взагалі «інородний» персонаж – англійця Джонатана Гріна (актор Джейсон Флемінг). Очевидно, це аллюзія, що відноситься передусім до відомої праці XVII століття про Україну французького інженера Боплана «Description d'Ukraine». Тобто такий собі неупереджений погляд «цивілізованого європейця» на «наші демонічні забавки».

Стрічку знімали у Чехії, під Прагою, й увесь цей час актори жили в невеличкому замку XVI століття.

Щікавою здається власна філософія режисера Олега Степченка сто-

«Факт прискіпливого опрацювання повісті «Вій»... доводить, що сам Гоголь надавав своїй «дещиці» певного значення хоча б на рівні інтуїції».

Юрій Арабов, «Кінематограф і теорія сприйняття»

«РОЗЖУЄМО – Й КРАСИВО ПОДАМО»

За словами режисера, ніхто не почуватиметься ошуканим, прийшовши подивитися «Вій. Повернення», адже в першому фільмі репрезентовано славетну повість від початку до кінця. А в друго-

му – розповідь про гоголівський сюжет. «Ми спочатку покажемо власне Гоголя, а потім Гоголя ж, але з іншого погляду. Й це ніякий не постмодернізм. Ми просто розшифруємо те, що сам Гоголь напи-

сав» (там же). Третій фільм є цілком можливим, якщо глядача «зачеплять» два перших. Безперечно, цікаво буде подивитися, проте гадаю, що «рідні жахи» приваблять іще не одного митця.

совно гоголівської повісті. Приміром, він вважає, що повість... безсюжетна: «Приїхав і помер через три ночі. Де тут сюжет? Хома зустрічає різних людей, але ми так і не дізнаємося, що з ними сталося по його смерті. А що сталося з панночкою? Відповідає він їй чи ні? У чому тут сенс, у чому сюжет?» (там же). А тому персонажі «прописано», лінії «домислено». Чого варта хоча б така фраза: «Ми багато чого переписали». Зрештою, режисер ототожнює Хома Брута із самим автором, стверджуючи, що «дику талановитий провінціал» Гоголь приїхав з патріархальної, наскрізь обретами й забобонами України до «абсолютно європейського й цинічного Петербурга», де «за три ночі» теж пережив щось на зразок катарсису, швидко позбувшись всіх своїх забобонів. «У «Вій» Гоголь убив сам себе, аби відродитися заново». Таке враження, що інтерв'ю Олега Степченка згаданому ресурсу теж рясніє «спецефектами».

СПОРТ

СЕСТРИ СЕМЕРЕНКО СТАРТУЮТЬ У «ГОНЦІ ЧЕМПІОНОК»

У Москві 5 квітня відбудеться традиційна «Гонка чемпіонів» з біатлону, в якій Україну представлятимуть сестри Віта і Валентина Семеренко. Перша з них поїде до столиці Росії не лише як дворазова медалістка сочинської Олімпіади (Віта виявилася третьою у спринтерській гонці, а потім разом із подругами по команді Оленою Підгрушною, Юлією Джимією та Валентиною Семеренко здобула «золото» в естафеті), а й як п'ятиразова володарка почесного звання найкращого спортсмена місяця в Україні. Минулого тижня наша ушлявлена біатлоністка, а також наставники жіночої збірної з біатлону Григорій Шамрай та Надія Білова, які експертною комісією НОК були визнані найкращими тренерами останнього місяця зими, отримали заслужені нагороди.

ФУТБОЛ | ПРЕМ'ЄР-ЛІГА НА ФІНІШНІЙ ПРЯМІЙ

ІНТРИГА НАБИРАЄ ОБЕРТІВ

За буремними політичними подіями останніх місяців якось непомітно минув старт весняної частини розіграшу вітчизняної футбольної першості. Навіть уболівальники, які зазвичай після тривалої перерви залюбки дружніми компаніями приходять на перші матчі улюбленої гри мільйонів, наразі не видаються такими активними. Тим часом на смарагдових полях вирують справжні пристрасті, а інтрига довкола майбутнього переможця чемпіонату обіцяє зберігатися до останніх турів.

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Звітний тур характеризувався безпосередніми зустрічами претендентів на чемпіонство. Столичні футболісти вирушили у гості до Дніпропетровська, а донецьчани доводили свої амбіції у Харкові.

«Металісту», аби остаточно не впасти з чемпіонських перегонів, треба було будь-що перемагати. І господарі поля розпочали, як то кажуть, з місця в кар'єр: уже на сьомій хвилині матчу Кучер потішив місцевих уболівальників, «відзначившись» автоголом, а на 32-й уже Марлос змусив застріпотіти сітку воріт за плечима голкіпера гірників Каніболіцького. Утім, «Металіст» не втримав перевагу навіть до закінчення першої половини матчу: менш ніж за десять хвилин Дієго Коста, Едуардо і Срна відновили статус-кво. А вже у середині другого тайму Луїс Адріано остаточно, здається, поховав надії слобжанців на медалі найвищого ґатунку.

Харків'янам тепер радше варто з-

середитися на боротьбі за бронзу, а їхніми головними опонентами, схоже, ризикують стати київські динамівці. Підопічні Блохіна програли дніпросянам і дозволили їм випередити себе у турнірній таблиці. Столиччан, звісно, дещо вибила з колії страшна травма, яку отримав капітан команди Олег Гусев у зіткненні з голкіпером дніпропетровців Денисом Бойком. Однак і в цілому гості нічого надзвичайного не змогли запропонувати господарям у поєдинку, який мав для обох колективів принципове значення. А підопічні Хуанде Рамоса завдяки двом голам Матеуса впевнено перемогли і тепер за втраченими очками наздогнали «Шахтар». Натомість підопічні Блохіна зазнали сьомої поразки у дев'яти зустрічах, які у розіграші вітчизняного чемпіонату кияни провели проти «Шахтаря», «Дніпра» та «Металіста».

Тож у підсумку перемоги донецьчани і дніпряни у звітному турі у принципових матчах над безпосередніми конкурентами роблять їх фаворитами чемпіонської гонки. Але до фінішу чемпіонату ще достатньо матчів, тож стежитимемо за розвитком подій.

Результати матчів 23-го туру:

«Металург» (З) – «Таврія» – 1:0
«Металург» (Д) – «Волинь» – 1:3
«Карпати» – «Севастополь» – 2:0
«Ворскла» – «Говерла» – 3:1
«Іллічівець» – «Чорноморець» – 3:1
«Дніпро» – «Динамо» – 2:0
«Металіст» – «Шахтар» – 2:4

«Зоря» не грала у зв'язку з виключенням «Арсеналу» зі змагань.

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ:

Місце	Команда	І	В	Н	П	М	О
1	«Шахтар»	20	14	2	4	45-18	44
2	«Дніпро»	19	12	5	2	37-18	41
3	«Динамо»	20	12	3	5	40-22	39
4	«Металіст»	18	9	7	2	33-1	34
5	«Чорноморець»	19	9	6	4	19-14	33
6	«Ворскла»	20	7	9	4	29-28	30
7	«Металург» (Д)	20	7	6	7	32-34	27
8	«Волинь»	20	7	6	7	21-27	27
9	«Зоря»	19	6	7	6	21-21	25
10	«Карпати»	19	5	7	7	20-24	22
11	«Іллічівець»	19	6	3	10	18-22	21
12	«Севастополь»	19	5	4	10	19-35	19
13	«Говерла»	20	5	3	12	17-30	18
14	«Металург» (З)	20	2	5	13	17-36	11
15	«Таврія»	20	2	3	15	13-33	9
16	«Арсенал»						(виключений із змагань)

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ЮВІЛЕЙНИЙ ТУРНІР ВИЗНАЧИВ ТРИУМФАТОРІВ

В «ЄДНОСТІ» ПЕРЕМОГА

У березні в спортивному залі Івано-Франківської ЗОШ № 24 крайова організація ФСТ «Україна» спільно з Радою профспілок області провела традиційний кубковий турнір з футболу на призи газети «Єдність». Уже впродовж 15 років турнір відбувається за участі працівників підприємств, установ та організацій галузевих профоб'єднань Прикарпаття.

Сергій ЛИЗАНЧУК
спеціально для «ПВ»

На урочистому відкритті змагань його учасників привітали перший заступник голови Ради профспілок області Володимир Уевич і голова крайової організації

ФСТ «Україна» Анатолій Садох. Цьогоріч першість виборували 8 команд, які змагалися у двох групах. Це, зокрема, спортсмени, які захищали честь обкомів профспілки працівників держустанов, охорони здоров'я, обласних рад профспілки працівників нафтової і газової, харчової і

переробної, енергетики та електротехнічної промисловості. Розраховували на перемогу і майстри м'яча з команд «Локомотив» і «Прикарпаттяобленерго». У напружений, наполегливий боротьбі перемогли у турнірі представники обкому профспілки держустанов. Почесне друге місце посіла команда

«Танатос» з обласної клінічної лікарні, третіми фінішували футболісти НГВУ «Долина нафтогаз». Переможці та призери отримали кубки і дипломи від організаторів змагань. Також суддівська колегія визначила найкращих футболістів турніру. Так, найкращим бомбардиром визнано Романа Дмитріва з команди-переможниці, найкращим воротарем названо Святослава Димида (НГВУ «Долина нафтогаз»), а кращим гравцем змагань став Сергій Пташник (представляє обласну клінічну лікарню). Усіх їх було нагороджено цінними призами.

коротко

ОЛІМПІЗМ

ПОГОДИЛИ ПРІОРИТЕТИ

За підтримки НОК України в Національному університеті фізичного виховання і спорту відбулося засідання круглого столу на тему: «Сучасний олімпійський рух: ідеали, цінність та їх реалізація».

У заході взяли участь провідні спеціалісти країни різних сфер діяльності, олімпійські чемпіони, іноземні представники соціально-філософських напрямів роботи. Присутні висловили свої думки щодо сучасних проблем олімпійського руху в Україні.

Учасники круглого столу обговорили ідеали та цінності олімпійського руху в концепції сучасного олімпізму, яку сформулював П'єр де Кубертен, торкнулися питань щодо позитивних та негативних ас-

пектів професіоналізації та комерціалізації олімпійського спорту, а також обмінялися думками щодо діяльності Міжнародного олімпійського комітету як звірця міжнародної співпраці.

Учасники зустрічі однозначно зійшлися на тому, що сучасний олімпієць має бути не тільки успішним у спорті, а ще й цілісним, гармонійним, фізично та психологічно розвиненою особистістю – справжнім героєм і прикладом для наслідування у суспільстві.

СПОРТ БЕЗ ПОЛІТИКИ

РОЗМЕЖУВАТИ ПОНЯТТЯ

Мінмолодьспорту як центральний орган, який здійснює формування та реалізацію державної політики у молодіжній сфері, сфері фізичної культури та спорту, вкрай стурбоване ситуацією, що склалася навколо іміджу спорту.

Активними учасниками нещодавніх трагічних подій були так звані «тітушки», яких іще часто характеризують як «молодіжки спортивного статусу». Мінмолодьспорту від імені спортивної громадськості висловлює занепокоєння, оскільки подібні формулювання ототожнюють в очах широкого загалу такі поняття, як «спорт» і «криміналізовані елементи».

Тож Міністерство звертається з проханням до представників ЗМІ не використовувати термінологію «спортсмени» стосовно кримінальних елементів, адже подібні формулювання створюють непотрібні аналогії та принижують справжніх спортсменів, завдяки яким у всьому світі лунає український гімн і підіймається державний прапор.

